

броєні банди, нападають на суцільську державу та намагаються довести до конфліктів, словом, якийсь несамовитий став, нікому іншому невідомий, тільки пану Дудзінському! Маємо враження, що пан Дудзінський трактує нинішній терен Карпатської України, як непролазні джунглі або склясту пустелю великанських розмірів, забуваючи, що це маленька країна, менша ніж найменше воєводство у Польщі, менша, ніж одна третина польського воєводства, або половина львівського, з одною шостою населення цього останнього воєводства. Чи справді це така величезна трудність втримати на такому мікроскопічному терені бодай такий порядок, щоб на ньому не повставали совіти, не брали в руки влади по містечках та не швендалися зі зброєю по краю і над кордоном? В усякому разі це не такі простори, щоб не могли їх адовж і вишир проїхати ті всі закордонні кореспонденти — між ними нейтральні, як нпр. флімандці чи італійці — які потім у своїх друкованих та підписаних звітах стверджували скрізь спокій, лад і порядок. Колиб показалося, що п. Дудзінський каже правду — всі вони повинні дістати у своїх видавництвах негайне звільнення.

Пан Дудзінський належить до т. зв. незалежних послів цього союму, себто не є членом проурядового клубу ОЗН і тому не можна йому імпутувати, що свою інтерполяцію робив після попереднього порозуміння з керівником ресорту, до якого звертається. За ним не стоїть нічий авторитет з винятком своєї власної особи. З екстратурних його виступів у попередньому союмі можна міркувати, що і в даному випадку він полюбляє тільки на оригінальність і популярність та хоче бути більше папський ніж сам папа. Коли пригадувати собі подібні прецедентальні приклади, можна вказати на інтерполяцію посла Жиборського у минулий

каденцій союму: тоді той посол покликувався не тільки на факти підготовки революції в Галичині, але навіть наводив текст документу: не минуло 48 годин, щоб усі признали, що ті факти виссані з пальця, а документ є фальсифікатом. Коли тоді запитували ми п. Жиборського: чому він не перевіряв справи, заки П висунув на соймовому терені, на місці, у компетентних чинників державної адміністрації, чому не спитався своїх соймових товаришів, яких обвинувачував, — то тепер запитуємо п. Дудзінського: чи не варта було з огляду на вагу справи взяти закордонний паспорт і візу, що разом було забрало п. Дудзінському напевне ледви кілька годин часу, та особисто поїхати до тих містечок, що опинились у володінні комуністичних совітів? Адже це так недалеко і така прегарна дорога, здовж долини карпатських річок! Маємо враження що і центральний праский і львівський карпато-український уряд повинен запросити п. Дудзінського, щоб він з авторитетом, під опікою не якихось „інтуристичних“ тілоохоронців, які показувалиб йому патемкінівські міражі, але такі польських дипломатичних представників у ЧСР, міг заспокоїти свою патріотичну совість.

З нашого, українського, становища інтерполяція п. Дудзінського не є чимось небезпечним та шкідливим. Навпаки, можемо з її приводу висловити своє вдовolenня. Во з хвилиною, як тільки щось стає предметом прилюдної дискусії, мусить вийти на верх правда, яка є одна. А ми, українці, в усіх справах, які нас ближче чи даліше торкаються, ніколи правди не лякалися і лякатися не маємо причини. Навпаки, нічого іншого ми ніколи не бажали собі, як тільки перемоги правди: дійсної, справжньої правди, такої, яка є наший найкращим і найпевнішим союзником.

пк.

ПРИ ПРОСТУДІ
ЗЕЛА ПРОТИ ТЕРПІНЬ ЛЕГЕНІ
загально
відомий як **Чай Пульманна** втихомирює кашлю
Дістанете в аптеках і дрогеріях пачка 1-98 злот.

чав тратити закордонні ринки — рівночасно на французький ринок стали що раз то більше влиратися закордонні продукти. Різня між вартістю привозу і вивозу збільшувалася — прийшлося пі кокривати золотом, яке стало вилити з Франції. Припас золота зменшились на 45 процент, франк адевалювався на 60 проц. Пришла доріжня: кошти прожитку збільшались на 43 проц., продукція зменшилась на 25 процент, дефіцит зростає.

Можливо що сам Блюм був би завернув і цього карколомного шляху, якщо б він не був так далеко залежний від зрадичалізованої уряди, яка раз у раз параліжувала все життя страйками. Робітники страйкували на прохлі „генеральної конфедерації праці“ і проти П'єрі — за підпентами невідомих законспірованих агітаторів, страйкували протестуючи і вимагаючи радисті, страйкували при всякій можливій нагоді. Страйк став засобом впливу на внутрішню і навіть на закордонну політику, став ривковою, спортом.

Здавалося, що Франція входить на шлях, який вже перейшла Італія та Німеччина, де зближається момент, коли пережита, замірлена демократія розлетиться у аударі між класів нізмом та крайною правницею. Та на правні крилі французького політичного світу не випадала до нині ніяка політична група, від якої можна би вічувати, що вона відіграє роль соціалістичної фашистської партії чи німечччч націонал-соціалістичної. Французька ліва з стала визов не з правниці, але з центру, чия правниці лиш дала підтримку.

Коли Блюм поставив домагання дуже широких фінансових повноважень, що мали дати йому змогу полатати зруйнований скарб, не стрінувся у сенаті з рішучою відмовою і уступив. Повстав уряд Шотана, в якому найважливіший портфель припали радикалам — французький державний корабель звільня завернув на право.

Ця зміна, подібно як і колишній ліній курс, мала близький зв'язок зі закордонною політикою. Внутрішній розклад Світів поставив на питайний знак вартість соціального ладу, який ще до того наражував Францію на випіску конфлікту з мілітарно могутнім пролетарським більшовицьким блоком. Не зважаючи на історичні протести лівиці, Франція перевелася з воли ревізію своєї закордонної політики, винула фікс-ідею східного пакту і збірок до перекли та вернулася до традиційного „сердечного альянсу“ з Англією. Французький уряд дискусійно уступився з інтервенції в Іспанії, погодився втратою впливів у Середній Європі і в Балканах, оминав всяких нагод до конфлікту з Німеччиною та Італією, посприяв для споккою свого останнього сателіта — Чехословаччини. До Риму аніхав кінець кімччч французький амбасадор, небавом повітаться французька декларація ненападу.

Коли Даладіє ліквідував сумної слави московську орієнтацію у закордонній політиці його міністр скарбу Рено з'явився до загальних наслідків суспільно-господарської політики Блюма. Не хотіло господарське життя вгнутись до Блюмової політики — так треба зрев'ювати цю політику, нагнути її до економіки. Рено не здовольнявся редукцією державних розходів, підвищення податків та стабілізацією валюти — він рішив радикальними методами привернути життєздатність та конкурентну спроможність французької продукції, вичилюючи Блюмове суспільне законодавство до годинний тиждень праці перестав бути догмою, страйк — іграшкою.

Розпещена у фольксфронтній демократії безжарності лівиця підняла крик, кинувши дові рухавицю — але цим разом тримала на камінь. Генеральний страйк, який мав останньою остерогою для Даладіє, став рогою для „генеральної конфедерації праці“ що минули часи, коли можна було бачити урядом у ліжмурки, що французький уряд не думає ділитися владою з комінтерном і його експозитурами.

„Я заповів, що забезпечу авторитет держави — і так сталося“ — ствердив Даладіє в реду вчором.

Наближається кінець ювілейного року — сайні! Чи ви впізнали вже свою нитку у цьому „Поосаї“?

Осінні новини
у великому виборі та
Міжнівські шовки

П О Р У Ч А Є
Л Е Щ К І В
Львів, ул. Коперника 2.
— 7 —
Тел. 258-88.

Перемога Далядіє.

Після заломання генерального страйку у Франції.

Минулої середи трапилась у Франції подія, яка мабуть замкає один розділ у французькій історії: перемогою над „генеральною конфедерацією праці“ Далядіє остаточно закінчив добу анархії, добу поділу суверенної влади між уряд та партійних канікві.

На це недавнє внутрішньо-політичне положення Франції мала чималий вплив її закордонна політика, яка повернулася була до традиційної довоєнної лінії: орієнтації на Росію як на союзника, що мав гарантувати східний кордон Франції перед можливими несподіванками з боку могутньої відраженної Німеччини.

На соціофільській орієнтації побудували свою міжнародну політику дві східні держави: Туреччина і Персія — але це не мало ніякого відношення до їхньої внутрішньої політики. В Анкарі чи в Тегерані міністр закордонних справ запевнював совітського полпреда про гарячу приязнь до ССРР, рівночасно міністр внутрішніх справ безпощадно винищував комуністичний рух унутрі краю. У висліді такої політики Туреччина і Персія оборонились перед імперіалізмом європейських держав, зберігаючи повний лад у себе дома. Та було не можливе мабуть лиш в авторитарній державі, а не в демократичній, де громадянство має вплив на всі державні справи, отже й на закордонну політику, де з огляду на те альянс мусить бути популярний.

У повоевних роках, коли то Франція грає провідну роль у протибільшовицькій інтервенції, французький громадянин чимало наслагувався і навчався про внутрішнє положення у ССРР, виробив собі якийсьгріше поняття про ту державу. З хвилиною, коли недавній ворог мав стати союзником Франції, треба було його набораі основні „визблїти в очах французької публічної опінії. Ерію в ситуаціям оповідав про те, що він бачив у ССРР, міністри — і то люди зовсім не лівих поглядів — вступали до всякого роду товариств приятелів Світів та кожний інтелектуальної співпраці зі ССРР. Моральна бар'єра,

яка всюди становить головне забороло проти комунізму, заломилася. Ліві впливи росли з дня на день, у виборах 1936 р. перемогла лівиця — повстав уряд опертій на „людовому фронті“ — отже на блоку, в якому комуністи обияли провідну роль.

Альянс перетворився у васальну залежність. Москва тримала уряд Блюма під своїми впливами ріжними шляхами: на міжнародній площині — обіцянками помочі проти Німеччини, на парламентарній — участю у проурядовому блоку людогов фронту, в терені — натиском через робітничі маси. Цим впливам Блюм міг тим менше протиставитися, що ще перед приходом до влади він поважно обтяжнив свою гіпотечку щедрими передвборними обіцянками радикальних суспільних реформ. Ці обіцянки становили своєрідний вексель, яким Блюм заплатив за свою виборчу перемогу. Щоб цей вексель не пішов до протесту, та не заховав раз на все політичного кредиту Блюма, мусів цей людювий трибун викупити його за вську ціну.

Та ціна була справді висока: серія законів впровадила низку суспільних реформ, як 40-годинний тиждень праці, підвищуку платень, відпустки і т. д. Ці зміни мали зменшити безробіття, збільшити консумцію — мали становити магічний ключ яким можна отворити вхід з господарської кризи. Та не так склалось, як бажалося: вплив Блюмових реформ на господарську ситуацію був зовсім нішній. Збільшення платень та зменшення годин праці піднячило кошти продукції більше як на третину. Була це — що правда — добра метода, щоб пустити з торбами капіталістів-фабрикантів — але рівночасно було це небезпечне обтяження французької продукції взагалі, був це удар у французький торговельний бізнес, від якого залежить не лише дохід підприємства, але й загальна господарська ситуація краю, тим самим буття широких мас. Французький товар став зайзито дорогий, щоб можна було його абути, тому він по-

Географічні умовини розміщення осель Карпатської України.

Докладно розглянувши верховини Карпатської України показується, що вона має спроможну стати самовистачальною й незалежною не тільки з огляду на свої природні багатства. Вона становить передовсім суцільну територію, якої всі частини пов'язані природними шляхами не тільки зі собою, але і зі столицею держави, Хустом. У прямовисній будові цієї верховини позначуються дві повздовжні заглибини, які пробігають територію з заходу на схід, і сім поперечних, розмірно широких, річних долин, де вже є побудовані шляхи або в найближчій майбутності можуть бути побудовані.

Під оглядом розташування людських осель і природних шляхів подібна Карпатська Україна до Швейцарії і давньої Австрії, де так само як і в К. Україні система повздовжних і поперечних низів, заглибин і долин становить єдину можливу базу розміщення осель.

Колиж прирівняємо верховину Карпатської України з верховиною Альбанії, зараз замітимо, що ця остання знаходиться в куди гіршій положенні як К. Україна. Верховина Альбанії не є так добре як К. Україна почленована поперечними долинами, нема ні сліду з таких повздовжних низів чи обнижень, які прегарно позначуються в повеселі вище згаданих гірських країн (Карпатська Україна, Швейцарія, давня Австрія). Єдиними природними шляхами Альбанії є вузькі річні долини, що вперек прорізують її від заходу на схід. Кожна з цих долин — відокремлена і становить тільки сліпу вулицю, що не стоїть в ніякому зв'язку з рештою долини. Якщо мова про природну осельну базу, то Альбанія поза вузьким краєчком надмурського низу, так якби її не мала.

Придивімся ближче верховині К. України. Її гори так уложені, що дозволяють на будову доріг адовж всіх трьох головних гірських поясів, що пробігають територію К. України майже рівнобіжно від заходу на схід. Наймогутнішим гірським поясом є пояс граничний. В його склад, ідучи з заходу на схід, входять Бескид Лемківський до Лупків (584 м.), Бескид Високий до провалля Бистерського (941 м.), Горгані до Яблонецького провалля і відліці кабукуватого зігнутого могутня стіна Чорногори. Рівнобіжно з цим поясом тягнеться на півдні від нього пояс Карпат Полонинських. Цей пояс покривний поперечними річними долинами на такі члени: Полонина Рівна, Полонина Біржава, Мерша, Красна і Сандовець. Широко вкриті буйною травою полонини, що починаються зараз над гравою лісів оправдують назву цього поясу. Висота цих полонин росте з заходу на схід щораз то більше і досягає своєї кульмінаційної точки на самому сході на Сандовецькій Полонині вершок Близниця (1883 м.).

Третім з ряду поясом є пояс вулканічного походження т. зв. Вигорлат. Цей пояс біжить похилим чи рівнобіжно з обома попередньо згаданими поясами, але небагато скручує на південь, поперек ріку Тису, перекидається під назвою гір Гутинських і Роденських на територію Румунії. Ці гори будувались із вулканічної лави саме тоді, як виривалися з дна міоценового моря Тетиди могутні фалли обох уже згаданих поясів граничного і полонинського. Вулканічна лавна дісталася назверх на яких 100 км. довгою лавою, яка повстала в угорському низі через велике напруження в земній корі. Всеж лавна не досягла полонинського поясу гір полишаючи вулканічний окраєць угорського низу необнятий лавою.

З цього, що досі сказано, легко зміркувати, що гори Карпатської України побудовані з двома видами матеріалу: вулканічної лави, яка скріплена дуже суцільною абиту скельну масу, звану андезітами і ліпаритами. Ця скельна маса не піддається так легко деструкції, як скельний матеріал решти Карпат. Тому, що скельний матеріал трапичного і Полонинського поясу вже не такий суцільний, а більше сипкий і пилкий, називають його геологія флішом, правдоподібно від нім. слова: „falsch“, пласти, розвалюються, крутяться. Подібно як Полонинський пояс так теж і Вигорлат почленований поперечними долинами рік на такі частини: Вигорлат алашівий, Синаторія, Великий Діл, Туний Вєх, а далі (вже в Румунії) гори Гутинські і Роденські.

Чи липають всі ці три пояси міста на людські оселі? По природним місцям для закладання людських осель є природні заглибини поміж гірських поясів. Найпогідніше місце для осель і шляхів становить повздовжний низ поміж

вулканічним і Полонинським поясом. Про цей низ було вже сказано, що він становить окраєць угорського низу необнятого в давніх геологічних добах вулканічною лавою. Такі і тим подібні низи називають географі міжгірськими долинами, не тому, що вони находяться між гірськими хребтами, але тому, що вони замкнені двома ріжними по своєму походженню і структурі гірськими поясами: вулканічним і флішовим. Рівнобіжно до цієї міжгірської долини біжить на півночі від неї середгірська або краще середкарпатська долина замкнена граничними і полонинськими поясом Карпат. Тому, що ця долина вимодельована атмосферичними чинниками в одній і тій самій масі Карпат, називають її географі долиною середгірською, або середкарпатською. Ця долина пробігає до прямого, то знов крутою лінією від Ужогоцького провалля до долини Білої Тиси у стіп Чорногори. Майже кожна ріка К. України пливе якийсь час у своєму горішньому бігу цєю долиною, щобі відтак скрутити коліном на південь. Ця середгірська долина повстала на думку одних геологів че-

РЕВМАТИЗМ

Артритизм і подагра

це змори людства. Таблетки То-
галъ уквиває в цих терініях у
давних по 2—3 таблетки 3 рази
денно втихомирюють болі і при-
носять полєкшу. Дістанете в ап-
теках

рез деструкцію м'якого і слабо віднорного матеріалу. Цей матеріал покрушили атмосферичні чинники (вода, мороз і т. д.) в відкат знесили його ріки. Там, де матеріал твердий, долина не розвинулася добре, як це діється у горганській і чорногорській частині Карпат. На думку інших геологів ця долина повстала від обниження чи пак потахнення могутнього гірського поясу, що саме пробігав цим місцем.

Оба ці доли гірські і середкарпатський були в давню давнину, і є досі природними підставами для людських осель, подібно як такі міжгірські і середгірські доли у Швайцарії або давній Астрії.

Найбільші оселі розвинулися на терені кожної з цих долин там, де головна ріка Карпатської України зливається зі своїм допливом. У середгірській долині такими оселями є: Люта, Верещьки, Волівєць, Майдан, Волове, Колочава, Устьчорне і Ясіня. В міжгірській долині: Синца, В. Березне, Перечин, Свалява, Доуге, Хуст, Тячево, Терешва, Бигода.

Та на цих міжгірських і середгірських долинах справа осельних баз не кінчається. При Карпатській Україні зачиняється ще невеличкий, але дуже урочайний клатик угорського низу у підніжжі Вигорлат. До Мадярщини відійшла менше урочайна і більш забалнена частина низу.

Треба додати, що всі ці три осельні бази уложені супроти себе амфітеатрально. На найнижчому поземі спочиває підвигорлатська смуга угорського низу, пересічно на висоті 200 м. над рівнем моря. Це ніби партер. Міжгірська осельна база находиться вже певесісно на висоті 300 м. над рівнем моря. Найвище піднесена середкарпатська база (500—600 м.). Вона є свого розу галерією у відношенні до двох інших осельних баз. Голиться згладити, що оселі займають не тільки „до“ цих баз, але поста-

шовані теж на збіччя гір. В міжгірі сягають оселі подекуди до висоти 1100 м., в середгірі до 1200. Синьовірська Полонина в цьому долі пнється аж до висоти 1250 м.

Чи і як вляжуться всі ці три природні бази осельні зі собою? Пов'язання напричуд гарне, як ніде інде в Карпатах.

Середгірська, міжгірська долина і підвигорлатська смуга низу пов'язані зі собою досконало поперечними рік Карпатської України: Тиси, Терешви, Тереблї, Великої Ріки, Біржави, Лїторичі і Угу. За виднятком одної Біржави перетинають ці ріки розмірно широкими долинами оба гірські пояси, полонинський і вулканічний. Цими долинами саме пов'язані густо всі три головні осельні бази і поодинокі полонини всіх трьох гірських поясів.

З описаного видно, що Карпатська Україна отивається на заході і на сході до великих кітловин: На заході до згаданої вже кітловини ріки Ондави, на сході до Мармароської кітловини, що є властиво поширеною міжгірською долиною. До Карпатської України приналежить тільки частина цієї кітловини по правому боці ріки Тиси. Цю частину Мармароської кітловини можна назвати кітловиною Хусту. Мармароська кітловина загалом, а її правобережна частина (кітловина Хусту) зокрема вкрита дуже густою мережею осель. Причина великої густоти населення лежить не тільки в урочайній землі, тай не тільки безпосередній близькості пралісів, але передовсім в підземних багатствах (сілі) і промислових осередках. Не диво, що кітловина Хусту стала центральною базою всього державного життя Карпатської України. Не диво, що по утраті Ужгороду і Мукачева кандидатура на столицю не припала ані Сваляві ані Перечиню, але Хустові. Хуст на це заслуговує тим більше, що лежить на перехресті торговельних шляхів до Румунії, Угорщини і Польщі. До часу мадярських ревіндикацій осельні одиниці мали більше менше таку скількість людности: середкарпатський діл коло 100 тисяч мешканців, міжгірська долина (враз з кітловиною Хусту) понад 250 тисяч мешканців, з чого на саму кітловину Хусту припадало понад 160 тисяч. Закарпатська частина Угорського низу до часу ревіндикацій мала коло 150 тисяч населення, південні збіччя Вигорлату осягнули рекорд у густоті населення, число населення доходило до 225 тисяч. Хоч це тільки приблизні числа, всеж на підставі їх можна осельні одиниці з огляду на їх осельну вартість упорядкувати так: 1) Південні збіччя Вигорлату, 2) Кітловина Хусту, 3) Міжгірська долина, 4) Середкарпатська долина.

З цього всього ясно, що поодинокі члени верховини Карпатської України пов'язані повздовжними і поперечними долинами в гармонійну цілість і не становлять відосередочної тенденції. Ні одні клатки землі не є сепарований неприлавленим муром гір від решти краю, як це буває в Альбанії або в Греції.

Під цим оглядом Карпатську Україну можна прирівняти до Швайцарії, якої міжгірська долина ріки Ари відповідає міжгірській долині в К. Україні, а середальпейська долина горішнього Родану і Рєну середкарпатській долині. Ріжниця між Карп. Україною і Швайцарією, хіба та, що ця остання, хоч і находиться недалеко відомбардського низу, не має назвіт такої вузької смуги цього низу, яка припадала Карпатській Україні з угорського низу.

Коли називаємо Карпатську Україну українською Швайцарією з огляду на красу її природи та її полонинський характер гір, не забуваймо, що Карпатська Україна нагадує нам Швайцарію і подібним розміщенням осель.

Д-р Петро Білянок.

РАГЛЯНИ 30л. 10.- ПЛАЩІ 30л. 60.-

ШАПІРА

Черговий донос на проф Кубійовича.

Варшавський націоналістичний щоденник „АВЦ“ приніс у числі з 2. грудня багатомовну замітку п. н. „Україна займає третю частину Польщі, протипольська агітація діє, праці доцента Кубійовича“. У цій замітці — радше денунціяція — помішаний, як зазвичай, горюх з капустою. Є тут і про „нитки“ української протипольської агітації, „які не раз вели до Берліна“, є й те, що „викладач польської вищої школи, під покришкою науковості, ширить невичайно грізну для нас (чит. для поляків) агітацію. Таку акцію провадить д-р Володимир Кубійович, доцент „Ягеллонського Університету“. Очевидно „АВЦ“ з іритацією цитує зміжку наукових цифр з видань, у яких д-р Кубійович бере участь, отже з „Географії“, „Атласу“ і „IV українського статистичного збірника“. Для прикладу:

„Вершок безлічності це ствердження, що супроти Польщі, українська етнографічна територія займає третину поверхні цілої Річчипосполитої. 130,6 тисяч кв. км — 33,6 відсотків території Польщі, 9, 6 мільйонів людності — 24,6 відс. людності Польщі — так фабрикує П. Кубійович „Велику Україну“.

Врешті ще одна „дехкатна“ ревеліяція:

„Однак найбільш суттєве те, що згідно з німецьким кварталником „Юрсбург“ (?) з польського міністерства освіти на українські наукові праці виплачено у 1937-38 році 63 тисячі золотих. Отже з польських грошей плала би антипольська пропаганда“.

Ми не маємо ради на те, коли наукові і статистичні цифри іритують націоналістичний орган. Не вміємо натягати наукову правду. Це залишаємо для „АВЦ“. Однак одною радою можемо служити: пощо заглядати до закордонних кварталників і звідам черпати відомості про субвенції на „антипольську пропаганду“. Радимо заглянути до офіційних видань, до „Бюджетових прелімінарів“. Там можна знайти скромніші позиції, призначені на субвенціювання української науки, які не дуже перевищують цифру 63 тисячі золотих. Може про них інформує „Юрсбург“? Однак з тими субвенціями не має „Географія“, „Атлас“ і т. д. нічого спільного. Ці останні видавництва з ніякої польської державної допомоги не користаються.

Виходить, що стріл у д-ра Кубійовича хибив, — бо стріляти в наукові цифри треба трохи спокійніше.

Пересторога!

Адміністрація Видавничої Спілки „Діло“ у Львові отрим перестерегає наших Шановних Каїєнів Промисловців і Купців перед АКВІЗИТОРАМИ ОГЛОШЕНЬ:

- 1) Степаном ВОЛОСЬКИМ, зам. у Львові, вул. Ордона 8,
- 2) Дмитром СЕНИКОМ, зам. у Львові, вул. Кохановського 54,

які не мають ніякого уповноваження від Адміністрації „Діла“ збирати оголошення та інкасувати належності для щоденника „Діло“ і календаря „Криниця“.

Оголошення і видачені кюти Ст. Волосянко-му і Дмитрові Сеникові Адмін. Вид. Спілки „Діло“ не буде признавати і не буде брати ніякої відповідальності.

АДМІНІСТРАЦІЯ ВИД. СПІЛКИ „ДІЛО“
Львів, Ринок 10. Тел. 229-41.

Так було до самого кінця. Коли такі люди правили, то хіба виключена якась тінь підпорядкування про якусь війну проти „Христа Бога і Бога Церкви“.

Позатим уряд ЗУНР увесь час тримав постанов конкордату, заключеного Австрією з Апостольською Столицею, а то так точно, що всі, ба навіть поляки, такі авторитетні у ті справі, як тодішній станіславський рим.-кат. парох о. Паскевич, це признавали. Не згадує тоді ні одного костела ні церкви, ніхто не напад на духовників не нападав і не зневажав, одного духовника ніхто не вдарив, ані над ним не знущався. Ні один зі священників не був ув'язнений ні караний в'язницею за свої переконання чи виконання своїх обов'язків. Не було теж тоді ніяких спорів на тлі віроісповідно-обрядової приналежності, хоч чимало поляків працювало в установах ЗУНР, навіть у військових установах. Внутрішнє церковне урядування залишено, як було, якому не снилося мішатись до того. Священники не підлягали ніяким світським карам. Військове душпастирство було як найкраще організоване. Підлягали власним настоятелям і відносини військових частин до своїх душпастирів було таке сердечне, що спомини з ті часів залишилися найкращими і для колишніх українських військовиків і для тих духовних, що їм душпастиряли.

Так само у резорті судівництва були задоволені інтереси католицької віри і Церкви, бо тікі світочі практики і правознавства як Микола Карпатицький і пок. Філемон Метелла, що ступили тоді на чолі судівництва, — це практикуючі католики. У секретаріаті закордонних справ був державним віцесекретарем о. Бон, який діяв про добро нашої Церкви на міжнародній арені.

А тепер, коли взяти під увагу законодавство тіло з часів ЗУНР, Національну Раду, то Церква мала там також великий вплив. У складі Національної Ради входили всі члени галицького сейму так вірилісти, як і послані, всі члени парламенту і палати панів, отже засідав там і станіславський владика і такі визначні священники, як послані о. Стефан Онискевич, о. Сергій Метелла, о. Олександр Капустинський, о. Фоліс і інші. Засідали там також з виборів о. прелат д-р Юрик, о. Карпинський і інші.

І чейже за увесь час засідань Національної Ради не було з їх сторони ані одного акту і справі потреби якоїсь реформи відношення до Церкви, ані ніякої навіть інтерпеляції з приводу якогось зловживання влади у церковних справах. Це були такі зразкові духовники, а тим токим почуттям інтересів віри і Церкви, що з їх боку напевне було б негайно посилались на тести, інтерпеляції і висески, колиб що-у ділянки було не в порядку.

У деяких повітах священники були помітними комісарами (старостами), комісарами міськими (бурмістрами) і сільськими (старостами громад), а це доказ, яким тімчасово рим і яке мали признавання.

Всі більші церковні свята відбуктовувались частію представників уряду, установ і військовості.

Тимло в 1919 році Ріалло, Нордан і Родень. Все відбулося величаво. Пам'ятю мого флорданського процесу, хоч був тоді дуже гарний мороз.

Коли дійсно сталося непорозуміння з боку служенням перед відкриттям засідання Національної Ради, то це дійсно було тільки непорозуміння. Бо колиб раніше була про це мовою секретаріатом віроісповідань та адалом, то д-р Латишевський був би напевне за збереження подбав. Я чув потім, що була про це мово між о. мітратом і владиком, але оточення того Богосаудження було таке, що жодного не знав, а анімі — то такі люди, які

Пані, Панове **найнуть найкращі Новини сезону**
осінні зимові
в нововідкритім відділі фірми
МОДНІ ТЕКСТИЛІЯ — ЯН ВАЛЛЯХ І СИН
Львів, Площа Галицька 14, тел. 209-82.
Матеріали мундуркові. Ціни безконкурентні.

Староства карають -- суди касують кари.

Восени 1937 року староства станіславського воевідства видали до міських та волосних управ обіжників про те, що зголошування до евіденції людності мають бути подавані тільки в польській мові. В тих обіжниках, однозвучних від усіх старост, говорилося, що зголошення до евіденції людності не є „поданнями“ в розумінні арт. 2. мовного закону з 1924 року і тому зголошення в українській мові треба вважати за невинесене та виказувати до кари за незголошення.

Коли згідно з тим обіжником староства почали карати за аголошування в українській мові і справа перейшла через відклики до окружних судів, то ці суми в кожному випадку касували

старостинські кари і в мотивах вияснювали згідно з правом, що вжите в арт. 2. мовного закону слово „подання“ обіймає все, що тільки до компетенції староства (чи іншої державної або самоуправної влади) належить, і то без ніякого винятку, зокрема без винятку для справ евіденції людності.

Так орікав м. ін. окружний суд у Станіславові та в Коломиї. В обох випадках також представник прокуратури не обороняв становища старост, ставив внесення „приспосувати закон“ та погоджувався з вироком.

Всеж таки ті самі староства і далі пристосовують свій обіжник і карають далі, хоч судові вирокі їм повинні бути відомі? Д-р О. К.

ПЛАЩІ ЖІНОЧІ, ФУТРА оригінальні моделі з найліпших матеріалів поручає
Повшехни Склад Одзежи Львів, Пасаж Миколая.

**І полюбите правду,
а правда визволить Вас...**

„Новій Зорі“ з 3. листопада 1938 р. на першому місці появилася стаття станіславського єпископа-ординарія під заголовком: „З останніх літ. Мої спомини і рефлексії“. Під статтею повиний підпис і офіційний титул Владика, отже стаття, яка повинна давати свідчення правди.

В дійсності ця стаття не містить в собі споминів з „останніх літ“, але хіба з якихось дуже давніх літ, яких ніхто не пам'ятає. Бо в часів З. У. Н. Республіки, які хоч і належать вже до історії, живуть ще пречислені безпосередні учасники та свідки; аберезані з того часу архієпископи та Національної Ради, ба навіть стенографічні протоколи її засідань, тому не можна про ті часи подавати за правдиві спомини видуманих чи основаних на хибних рефлексіях.

З уваги на особу Автора дозволю собі пригадати тут події, які тоді сталися, щоб Автор міг сам пригадати собі все, як було, і спростувати свої неточності, тим більше, що порушена справа болочка загальною для всіх українців, зокрема для віруючих католиків; адже це виступає особа, яка повинна високо адекватно стиг поведати.

За ведення З. У. Н. Республіки, як держави, відповідають перед історією її уряд та Національна Рада, як законодавча установа. Уряд З. У. Н. Республіки був так складений, що церковні справи були як найкраще заступлені. Першим державним секретарем, себто міністром віроісповідань і освіти став д-р Олександр Барвінський, не тільки ревний, вірний і практикуючий християнин-католик, але сам основник і лідер існуючої перед війною християнсько-суспільної партії, до котрої до кінця її існування належав сам станіславський владика, яку він підтримував та її орган „Руслан“ духовенству і народові передплачувати поручував. Після перенесення влади до Станіславова залишився д-р О. Барвінський у Львові, а державним секретарем на його місце став д-р Артимович; щоб спеціально забезпечити справи віроісповідань, виділили їх в окрему секцію, якої управителем став д-р Іван Латишевський, тепер, станіславський єпископ-помічник, отже особа не тільки така, яка давала повну гарантію, що добро Церкви лежало їй на серці, але також найбільш довірена станіславського владика.

ни. Чи їх не було, чи може було кілька в якійсь невідомій кутках?

Про українське вчителство з тих часів залишилося лише те, що різні були там люди, різних конфесій, такі, яких лишили Австрія. За такий короткий час ані випустити нових кадрів учительства, ані перевиховати старих не можна було. Може навіть був десь такий „конвентикель“, про який згадує Преосв. Хомишин, може десь шось подібного говорилося, бо були в краю і такі люди, навіть комуністи, але ані подібного інспекту в Національній Раді, ані законопроекту ніхто ніколи не ставив, ніхто в міродахних колах таких неосудних проєктів не висував. Навпаки: катехитурі в усіх школах були належно обсажені, а катехитів шанувала і управа шкіл. Вчителі й ученики та не було ніде випадку, щоб управитель школи чи інспектор, чи якийсь інше не допустив священника до науки, його втрутився в класи, або побив, щоб катехитурі не обсаджували, і то навмисне, так щоб шось взагалі у школах робив з релігії чи віросповідної приналежності учнів — політику.

Щодо селянства, то в першій мірі треба звернути увагу, що тоді була війна, за східним сходом революція, всюди були довгою війною адеморалізовані воїни і люди, були агітатори різних крайніх, навіть ворожих українській державі партій, але правління скоро опанувало ситуацію і всюди настав порядок, а навіть і ті випадки, про які пише Владика, не такі то видно були яскраві, коли народ не робив собі сам ладу, користаючи з початкової анархії, лише ходив до Владика і просив його інтервенції та жалівся перед ним, отже мав довіру до свого єпископа.

Згадує Преосв. еп. Хомишин і про відомі скарги перемиських громадян на приволи акції у справі цілібату. Але це теж не була боротьба з Церквою, ані доказ браку віри. Навпаки, скарга до Ватикану була доказом довіри до Апостольської Столиці. Можна хіба тільки казати про нехаті чи про високі супроти місцевого владика. А проте пізніші часи доказали, що місцеве громадянство нашло з своїм єпископом спільну мову і вніло на перемиському ґрунті нема під цим оглядом ніяких суперечок. Не знаю теж, пощо еп. Хомишин згадує про цю історію, бо чейже вона трапилася не за часів ЗУНР і була дійсно тільки епізодом. Перемиський владика, як і ставіславський, не азівав від української влади ні вірних ніякої прикритості.

Розабрання ерекціональних ґрунтів, щоб не можна творити нових парохій, експозитур та експозиційних співдружств — прийшло на школу Церкви далеко пізніше. Тепер маємо такі п'ять парохій як Рожнів, де є один парох без співдружств, а є 7358 душ греко-католиків. Парохія гірська розвинена, має п'ять дуже віддалених від себе церков, в яких часом раз на рік правляться Службу, або й то ні. Люди часом раз на рік бувають у церкві, а про систематичну науку релігії (катехизму) і мови там бути не може. Безповідні люди там живуть і вмирають. Чиж дивно, що між ними є комуністи? За українських часів не продали ні одного морга ерекціональних ґрунтів. Врешті річ найважливіша: коли під польського римо-католицького кліру не було жодної людини ні одного голосу нарікання по жодній дещі ні одного голосу нарікання на жодну собі уявляти, що в тих роках було жодного переслідування супроти українського греко-католицького кліру?!

Ми хотіли б ще у відповіді Преосв. Кир Григорію звернути увагу на ті речі, які діляться сьогодні в його ставіславській єпархії та які належать тільки від нього: про управу церковними добрими, про грошеву політику супроти духовенства, про підхід до вала і синагог по священниках, про трантування духовників. На все це маємо докази: імена та безспірні факти. Не наводимо їх тільки тому, бо не хочемо заводити дискусії на зловідомі теми у такий прикрі для всіх нас часи. Нашим явленням було тільки спростувати те, що Преосв. Еп. Хомишин казав про часи минулі. „ІКП“ пішов так далеко, що виводить про адогандне толішнє „безоджинство“ українських мас пристосуваним часів теперішніх. Заявляю: ані тепер його нема, ані тоді не було, а питання, пощо таке випускати й у чий користь — залишимо на совість Еп. Хомишина.

Д-р Юлія Олесницький.

Навчальні лінійки, Солісисм, Вітамоніс, віннікі, квідрісисм, пелісисм

Фабричний склад „ГЕЛІОТЕРМ“

Львів, Академічна 7 (Будинок Шпрехера)

Не справа прикра, лише дискусія.

Львів, 3. грудня 1938.

У „Свободі“ з 4. грудня ц. р. появилася стаття п. н. „Прикра справа“. Її сенс, коли його взагалі можна вилонити з двох цілих сторінок, повних особистих образ та довірливих здогадів, примушує нас вийти з резерви. Стаття хоче „з'ясувати приадогандно“ і „без усякої решти“ справу відомої „заяви“, яка появилася в „Ділі“ 20. листопада ц. р. Та саме тому, що вона найважливішу „решту“ попустила мовчанкою, забираємо голос.

Щоб не потонути відрізу у трясині полеміки і цієї „решти“ самому не затратити, резигнуємо заздалегідь з того, щоб „відбитися“ у лаїці. Анонімний автор написав статтю, як заповнює, в інтересі „політичного здоров'я“. Розуміє він його так, що ініціаторів заяви, чи підписаних під нею діячів обиджує таким епітетами, як „диничні одиниці“, „дискерсанти“, „заврані душі“ і т. п. Пригадаймо, що під „заявою“ були підписані найповажніші українські громадяни, між ними б. прем'єр уряду ЗУНР і б. голова партії, якої офіційно є „Свобода“. Та ми політичне здоров'я розуміємо інакше. І тому не лише в його інтересі, але просто в інтересі звичайної пристойності не будемо згадуватися до метод полеміки автора статті „Прикра справа“. І тому далі, на барабанний вогонь його лайок, наклепів і зловислів та фальшивих здогадів не будемо відповідати.

Друга обставина, яку хочемо ствердити на вступі і взяти її за підставу дальших висновків, ось яка: На нашу думку ніякі пізніші факти, ані теж стаття „Прикра справа“, не ослабили ствердженнь обох комунікатів, оголошених у „Ділі“ 27. листопада ц. р. та підписаних трьома членами т. зв. внутрішньої опозиції УНДО і чотирма представниками українських політичних партій, які дали почин до згаданої на вступі заяви. Найважливіші з цих прилюдних ствердженнь оті: 1) що заява була подумана не як диверсія проти УНДО, лише як — у даних умовах української політичної дійсності — можливо найбільш одностайний наверх український національний акт; 2) що українського Єпископату ніхто не вводив у бруд та не втягав у внутрішню партійно-політичну розгрівку. Підписані під заявою діячі ствердили в комунікаті, що вважали себе виразниками більшості українського громадянства і як такі звернулися за підписами до Єпископату. І тому дальші голословні твердження „Свободи“, що ініціатори заяви надані українського Єпископату для внутрішньої партійної розгрівки, мусимо вважати простими ісинуваннями, коли з другого боку існують комунікати поважних політичних діячів, які цю інтенцію виразно заперечують. Анти-своєрідний оліп сівда не заперечує. Анти-своєрідний оліп сівда на цілу цю справу кидає факт, що провід УНДО, який чейже не міг бути неопіформований про лист статті „Прикра справа“, має в руках проаналізований документ, що являється без ніякого сумніву, що українського Єпископату не наділяв ніхто. Не має ніякого від того,

щоб у дальших виводах ще раз висновувати те, що згадані оба комунікати вже ствердили. В інтересі українського внутрішнього порядку не бажано прикладати руки до руйнування взаємного довіри навіть у найгострішій партійній боротьбі. Якеж можна припускати, щоб кільканадцять чільних громадян, представників усіх українських політичних партій, хоч і поза УНДО-м, у хвилині справді для нації виняткової, мали лише ту амбіцію, щоб зробити з її трагедії відбину для внутрішньо-партійної гризні? На нашу думку, це треба навіть у полеміці з такою статтю, як „Прикра справа“, обезпартіювати сенс внутрішньо-партійного українського суперництва.

Істотне внутрішньо-українське „політичне“, справжнє виснаження, чому такі, а не інші підписи появилася під заявою, подає перший уступ комунікату чотирьох українських політичних партій. Він є саме тою „рештою“, яку треба розкривати та про яку стаття „Прикра справа“ мовчить. Цей уступ являє справді найважливішу справу української політичної дійсності, дає ключ до зрозуміння теперішнього внутрішньо-українського імпульсу. Всього зорганізований політичний український світ, який стоїть поза УНДО-м, подає до відома у цьому комунікаті: „Ми справді не зверталися за підписами під відомою заявою до Президія УНДО, так само, як досі ми цього не робили від трьох років. Причини такого нашого становища мають загально-національний характер і вони цьому свідомому українському громадянству добре відомі і напевно зрозумілі“.

Перед нами або своєрідний національно-політичний острацизм, яким усі українські партії обклали УНДО, або глибока політична криза. На кожний випадок маємо ствердження, що нема ніякої української політичної справи, в якій міг би бути можливий спільний політичний виступ усіх українських політичних партій разом з офіційним УНДО-м. Навіть у справі, з приводу якої появилася заява! Це справді трагічний український політичний імпульс, тим більше трагічний, коли взяти під увагу історичну добу, яку переживаємо. Це парадокс українського політичного життя, в якому нема української національної констатції, не можливий український політичний круглий стіл. Маємо такий політичний стан, що УНДО не може дати ініціативи до ніякого спільного національного акту, бо всі інші українські партії з ним разом не виступлять. Так само не можуть цього всі інші українські політичні партії, самі без УНДО, започаткувати, бо всякий політичний акт втрачає вагість загально-національного виступу, коли бракує в ньому політичного центру. Такий стан можна сказати, що в нашому національному організмі обіг крові припинився, між його політичними периферіями й осередком нема органічного зв'язку.

Не будемо аналізувати ніякого стану з такою поглядом, як його усунути, або, чи і жодної є по стороні українських політичних пар-

Львів, пл. КАПІТУЛЬНА ч. 3.

В. Кузьмович.

KTBL

KTB

—0.0—

Вісний віцепрем'єр говорить про
позиція, що більшість вісють у класі і

допомогу Ліги Націй і закордонної фінансери. Після промови мін. Кнотковського маршал задовів, що дискусія над бюджетом та інвестиційним законопроектом відбудеться в суботу.

УКРАЇНСЬКІ ІНТЕРПЕЛІЦІЇ.

На п'ятницевому засіданні сойму вплинули до маршальської бурави чотири інтерпеліції українських послів:

1) Інтерпеліція посла Зинівія Пеленського до міністра внутрішніх справ у справі важкого побиття української людності та знищення уряджень кооператив, читалень „Просвіти“ та інших українських організацій по селах повіту Долина і в місті Долина, станіславського воевідства, чого допустився кінний відділ КОП-у під команду старшини у першій половині листопада ц. р.

2) Інтерпеліція посла Зинівія Пеленського до міністра внутрішніх справ про те, що 1-го листопада ц. р. капраль КОП-у важко побив та проколов багнетом ногу громадянина Михайла Любачевського, мешканця м. Долини, станіславського воевідства.

3) Інтерпеліція посла Василя Болуха до міністра внутрішніх справ у справі важкого ушкодження тіла громадянина Іванни Блажевичевої, директорки Подільського Союзу Кооператив, вислідом того, що її побив військовий відділ 15-го листопада ц. р. на полі під селом Купчинці, тернопільського повіту.

4) Інтерпеліція посла д-ра Степана Вишницького до міністра внутрішніх справ у справі подій в жовтні й листопаді ц. р. в 6-ти громадах дрогбінського повіту, де військовий відділ важко побив людей.

ІНТЕРПЕЛІЦІЯ У СПРАВІ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

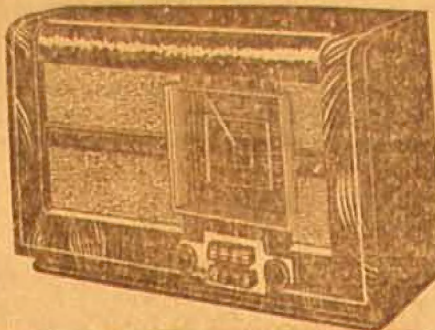
Пос. Дудівський зголося інтерпеліцію до міністра закордонних справ у справі спільного польсько-маларського кордону.

ТЕКСТ ІНТЕРПЕЛІЦІЇ ПОСЛА ДУДІВСЬКОГО

Пос. Дудівський запитує:

„Чи панові міністрові відомо, що від двох місяців на Закарпатській Русі триває стан кнпіння, який у найвищому ступні загрожує спокоєві Річнесподитой? Чи південних ділянках? Чи правдою є, що 17. листопада у місті Велике Березне на Закарпатській Русі сформувався комуністичний совіт, який взяв владу у місті, проголошуючи протипольські відмови? Чи правдою є, що в тому місті 18. листопада доконтно напад на кількох поліція, чехословацких громадян, важко їх ранючи та грабуючи майно? Чи правдою є, що 20. листопада такий сам совіт взяв владу у місті Воловець в найближчій віддалі від польської границі, причому члени того совіту виконували підбурювальні протипольські промови, знімаючи оклики: „Завтра совіт у Варшаві“ і т. п.? Чи правдою є, що проти місцевого населення, яке попало в розпуку, борються комуністичні відділи, посягаючи червоними прапорами і золотим серпом? Чи правдою є, що ніччю з 22. на 23. листопада озброєний відділ закарпатських комуністів острілював польські прикордонні станиці недалеко татарського просянця? Чи правдою є, що спроби переходу кордону окремими комуністами є на денному порядку? Чи правдою є, що на Закарпатті панує стан повного хлпіння, хаосу, анархії? Чи пан міністр задумує зробити, щоб зпавити спокій на півдні Річнесподитой? Чи пан міністр думає зробити, щоб добути спільний польсько-маларський кордон, першу передумову вже не тільки спокою на південних окраїнах держави, але просто передумову майбутнього великодержавного існування Польщі? Чи пан міністр відомо, що наш великий вожд маршал Пласудський має погляд який верне висловлювання, що без польсько-маларської границі не буде спокою в тій частині Європи? Чи пан міністр думає зробити для реалізації завдання маршала Пласудського? Чи пан міністр думає вжити всіх засобів аж до збройної сили включно, щоб здійснити той елементарний постулат інтересів держави і польської історичної місці; щоб привернути рівновагу, яка була тисячу літ і тепер захиталася; щоб вирівняти халхину кривду, зроблену братньому маларському народові, нашому випробуваному й непохитній вірності союзникові“.

(Наші коментарі до цієї інтерпеліції — дивись передова стаття у нинішньому числі. — Ред.)

Модерні радіоприймачі „Philips-a“

ВИСОКОЇ КЛАСИ на сезон 1938/39 вже появилсь і є у великому виборі до продажу в українській фірмі

На об'яву
демонструємо
дома.

„e-comp“

Львів, Сикстуська 29.

Тел. 203-30

Делегация Української Народньої Ради

НА АВДІЄНЦІ У ПРЕЗИДЕНТА ГАХИ, ПРЕМ'ЄРА БЕРАНА ТА МІН. ХВАЛЬКОВСЬКОГО.

Пресова служба Карпатської України повідомляє, що делегация Української Народньої Ради у складі: урядуючий заступник прем'єра Ю. Ревая, д-р Гуцаловський та п. Бандуськ відвідала 2. ц. м. в год. 11-тій передполуднем міністерство закордонних справ у Празі та відбула 35-хвилинну конференцію з міністром Хвальковським. Делегация зложила мін. Хвальковському звіт про ситуацію в Карпатській Україні. Міністр Хвальковський запевнив делегацию, що завжди буде підтримувати інтереси Карпатської України. Пополудні в год. 16.30 делегацию У. Н. Р. прийняв прем'єр центрального уряду Беран.

В год. 18.55 українську делегацию запросив до себе президент д-р Гаха; делегация зложила президентові побажання з нагоди вибору та по-

казів від населення Карпатської України. Президент поставився до делегации дуже тепло та висловив переконання, що відтепер підніметься ТІСНА СПІВПРАЦЯ ЧЕХІВ, СЛОВАКІВ І УКРАЇНЦІВ, ЯК РІВНІ З РІВНИМИ та що спільно переможуть всі труднощі.

ПРИНЯТТЯ ДЛЯ ЖУРНАЛІСТІВ У ДЕЛЕГАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ У ПРАЗІ.

Як подає пресове бюро Карпатської України, делегация Української Національної Ради, яка приїхала до Праги з привітом до прем. Берана, уладила прийняття для чеських та закордонних журналістів. Було присутніх понад 30 осіб, яких познайомили з актуальними українськими справами мін. Ю. Ревая, д-р Гуцаловський та д-р Бандуськ.

Батьки і вчителі народу

поручають ешадність як національну чесноту, тому шадім

У ЗЕМЕЛЬНІМ БАНКУ ГІПОТЕЧНІМ У ЛЬВОВІ

вул. Словацького 14.

(Філія Банку: Станіславів, ул. Собіського 11.)

3 церковно-православних справ.

Варшава 1. грудня.

ХИРОТОНІЯ НОВИХ ЕПІСКОПІВ У ПОЧАЄВІ

Чотири дні тривала православно - військові торжества у Почаївській Лаврі з нагоди хиротонії б. військових капеланів о. Шретера й о. Семашки в православні єпископи. В них че-

Оба нові єпископи прибудуть у понеділок 6. ц. м. до Варшави, щоб скласти передбачені візанти і негайно зайняти значаччі становища. Цікаво, що крім о. арх. Теодозія в Почаївських торжествах не взяло участі багато значаччих православних достоянників усіх єпархій.

НА ВОЛИНІ І ХОЛМЩИНІ.

Довідаюся, що в Сарнах, на Волині відбувся судовий процес проти тамошнього православною пароха о. прот. Волкова, б. посла до варшавського сойму. О. Волкова обвинувачували за те, що в липні ц. р. з церковної амвони відчитав сконфісковане послання в справі подій на Холмщині. Суд покарав о. Волкова місяцем арешту і гривною 100 зол.

Довідаємося також, що кременецький прокуратор прийняв слідство проти о. місійера Казиміровського, передавши цілу справу адміністраційній владі, що (на інтервенцію волинського воеводи) визнала йому високу кару до кількох днів арешту.

Прокуратор замість цього Окружного Суду наказав арештувати о. Ковальчука, православною пароха з с. Матчі на Грубешівщині, під закладом переречтання послання. Слідство виказало неможливість свідчення, якого звільнено.

СПРАВА ЦВІНТАРІВ.

Довідаюся, що окрема консисторська комісія під проводом о. архим. Паладія (Руденка) виготовила й передала митрополитові до затвердження канонічно-правну інструкцію в справі охорони та використання православних цвинтарів. Як відомо, останніми днями адміністраційна влада на Холмщині замкнула цвинтарі в усіх місцевостях, позбавляючи церкву, наказавши хоронити мерців виключно на парохіальних цвинтарях. Така необоснована постанова болюче ображала православних кудь померлих і викликала емоційні настрої серед вірних. Православна митрополія повинна негайно поладнати цю справу де треба

Ф.-С.КІЙ.

твер 24 листопада прибув до Почаєва з Варшави митрополит Діонісій у товаристві секретарів Синоду і Консисторії пп. Родичького та Кікеда. На другий день відбулось у Почаєві засідання Синоду, в якому взяли участь усі архiereї - ординарії за винятком висельного архієп. Теодозія, що — як подали офіційно — через недиспозицію взагалі на торжества не приїхав...

Кандидати в єпископи приїхали 12. XI. чернецтво: о. Шретер з імен. Тимофія, о. Семашко — Матвія. Чину постриження довершив арх. Олексій, який чергового дня возвів б. капеланів у чернечий чин архимандритів. Сама хиротонія в єпископи відбулась 13. XI. листопада. Пригадується її часисні представники військової та цивільної влади з нач. Волинського, воєв. Новиком та старшинами львівського і люблінського ДОК та КОП на чолі.

ФАБРИЧНІ ЦІНИ!

продає найкраще
ФАБРИКА БІЛІЯКовдри, матраци, подушки з піра, сінники, простирала, готони по-
шеви, рушники, обруси, полотна, шифони, юбки, япки, фіранки

Антін Петрушевський

Львів, ул. ГАЛИЦЬКА 20. Тел. 213-33.

Ціни на бажання даром.

ВЛАСНИЙ ВИРІВ!

Вісти з Карпатської України.

ПРЕСА ПРО ЕПІСКОПА О. Д-РА НЯРАДІЯ.

Про особу новоіменованого єпископа для Карпатської України о. д-ра Діонізія Нярадія пише закарпатська преса отже:

Ціле населення пришло з великою віткою іменування римською столицею єпископом Карпатської України о. д-ра Нярадія. Преосвященного владу населення знає ще з тих часів, коли він був адміністратором прашівської єпархії. Д-р Нярадія — це свідомий українець, високо-інтелігентний священник, гарячий патріот. Він наочно організує греко-католицьку єпархію і заведе порядок у рядах розполітованого, бродячиною розагитованого духовенства. На власні очі бачили ми, що вже другого дня після проголошення віденського арбітражу на ужгородській резиденції єпископа Стойки мав малярський триколір. Коли малярський генерал вступив до Ужгороду, єпископ Стойка був першим, що його вів за малярською кокардою на грудях. Таким духовним пастирем і провідником нарід не може вірити. Пан Стойка нехай служить мадярам, за якими він довго тужив. Ми таких провідників не потребуємо!

БУДОВА ДОРІГ.

Відділ публичних робіт міністерства комунікацій Карпатської України прискорено дає справляти магістралу — головний середньо-карпатський шлях з Хусту через Липчу до Довгого, далі на Керещки і Сваляву, через Поляну до Перечина, щоб тут була злука на східно-словацьку дорогу до Гумени і далі до Пряшова. Будують кілька мостів, розширюють серпентину коло Керещки, Липчі й Порошкової. Праці будуть скінчені до зими, щоб переїзд міг відбуватися без перерви. В серпентинах проти снігових завалів будують дерев'яні стіни.

Дальше той сам відділ приготував проект на вибудування залучних шос, що будуть навізуватися на краєві та державні дороги близько Ужгороду та Мукачева. Після вибудування цих залучних доріг у довжині 11 кілометрів та опрацювання вже існуючих доріг у довжині 24

км. буде вибудована південна магістрала, що залучить низинну частину Карпатської України з населенням усіх сусідніх сіл. Потім дорога поведе з Хусту на Велику Копаню й Севлюш, частинно асфальтована, частинно бита, далі з Севлюша на Великі Кумяти, Заріччя, Ківажд, Вишній Коронець, котра є асфальтована, тут буде частина дороги в довжині 5 км. опрацьована коштом 150.000 кч., а 4 км. з Підгор'я перед Росвигово вибудують коштом 280.000 кч., щоб залучилася на бити — бетонову дорогу з Росвигова до Середнього. З села Великі Лазі відбачить потім залучка з Циганивцями і на Стрипський Верх, де навіжеться на вибудовану дорогу від радіостанції в довжині 19 км. коштом 1 мільона корон, верхом „Червениці“ на дорогу коло Вишнього Німецького бетонову возову через Собранці до Михайлівців. Тут треба буде побудувати 7 км. нових сполучуючих доріг коштом 700.000 кч.

ВСІ ВИВІСКИ В ХУСТІ В ЧИСТІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.

Дирекція поліції в Хусті звернула вдруге увагу власникам торговельних підприємств, щоб згідно з П розпорядком з 19. листопада п. р. ч. 112 подбали про вивіски в чистій українській мові. Нинішніх правописних помилок у написках на вивісках дирекція не буде терпіти. Тому власники торговельних підприємств обов'язані зголосити тексти своїх вивісок пресовому відділові при дирекції поліції, що вже подбає про правильність цих текстів. Управителем дирекції поліції є п. Юрій Білей.

ЖИТТЯ В ХУСТІ — НА ФІЛЬМІ.

До Хусту приїхав фільмовий оператор Карло Дегль з Праги і сфільмував життя в Хусті для фільмового тижневика „Актюаліта“. К. Дегль утреталася на фільмі діяльність, прем'єра Карпатської України о. д-ра Августина Волошина, скопив на фільму важливі державні будівлі, краєвид Хусту та околиці зі старовинним замком і життя в новій столиці

ЯК ВИГЛЯДАЛА ІНАВГУРАЦІЯ „НОВОЇ СЦЕНИ“ В ХУСТІ.

„Запорожець за Дунаєм“, вистава „Нова Сцена“ на честь владі Карпатської України, відбулася в Хусті 26. XI в переповнений зал „Слонянського Дому“ і мала урочистий характер. На виставу прибули представники влади на чолі з прем'єром о. д-ром Августином Волошином. Присутня публіка зустріла голову владу широкою овацією, проголошенням слави, довготривалими оплесками і відспіванням „Могутній Царю“.

Ще шире прийняття публікою своєї владі свідчило про те, які глибокі симпатії має народ Закарпаття до своєї владі, яку ширю любов здобув собі прем'єр о. д-р А. Волошин серед усіх верств народу. З цих овацій на честь владі виступив піднесений настрій у залі, який панував серед публіки цілий вечір.

Вечір розпочався українським національним гимном і святочною промовою проф. О. Приходьки, яку публіка переривала бурхливими оплесками на честь республіки і своєї владі. Святочний настрій публіки передався і артистам, тому і вся вистава нашої популярної опери пройшла з великим успіхом. Подобаюся публіці і гра п. М. Аркеса, повна широго тумору, і його партнерки п. М. Шерегіної; ким враження робив кришталевочистий голос п. М. Кукурузової; добре достроювалася гра й інших виконавців „Нової Сцени“. Оркестр під управою п. Е. Шерегі, хоч і наскоро зібраний, цілком щасливо виконав свою роль.

Цілком задоволена відходила публіка і цього вечора, скріплена духом, повна надії і бажання праці для рідної молоді держави.

„НОВА СВОБОДА“ ПОШИРЕНА.

З днем 29. XI хустський український щоденник „Нова Свобода“ виходить у збільшеному форматі.

Просимо

пам'ятати

про

1'50 зол.

належність за підписаний Вами наш великий КАЛЕНДАР АЛЬМАНАХ „КРИНІЦЯ“ на 1939 рік. Написність просимо переслати блянкетом ПКО ч. 504/38 або (Діло) з дописом „Кр. 39“.

КИТАЙСЬКОГО АМБАСАДОРА ВІДКЛИЧУТЬ З БЕРЛІНА.

З добре поінформованих політ. кол Берліна повідомляють, що китайський уряд відкликає небажового свого амбасадора з Берліна.

ПОЛЬСЬКО-СЛОВАЦЬКИЙ КОРДОН ДЕФІНІТИВНО УСТІЙНЕНИЙ.

В четвер в год. 12.30 польська і словацька делегації підписали в Закопанім делімітаційний протокол та низку додаткових протоколів, що дефінітивно устійнили новий кордон та урегулювали деякі справи, що торкаються комунацій на пограниччі.

„ЦЕНТРОСОЮЗ“

Гуртова й детальна
продажа олівців
РИНОК 39.

Масарські крамниці:

Ринок	2.	Кентинського	21.
Личаківська	30.	Зибіковича	2.
На Байках	8.	Жовніська	173.
Софії	8а.	Городицька	171.

ДЖЕРОМ К. ДЖЕРОМ.

ГОДИННИКИ.

Почуваючи себе страшенно ображеними і скривдженіми. В той час, коли ви напружуєте всі зусилля, щоб казати лише одну правду, вам не ймуть віри і гадають, що ви переборщуєте. В такі моменти саме хочеться справді почати перебільшувати, щоб дати відлуння ріжницю. Принаймні я дуже часто мав такого роду спокуси і коли втримувався від цього, то лише завдяки виконавцю, а дитячих років.

Треба дуже уважливо слідкувати за собою і ніколи не доводити собі перебільшувати, бо інакше це обертається у звичку.

А звичка ця справді стала вже вульгарна. Колишні, коли перебільшували лише поети та купці матеріями, людьми, що мала нахил скорше переоцінювати, ніж не доцінювати голі факти, вважали за розумну. Але тепер „переоцінюють“ всі. Шляхи перебільшувати тепер уже не вважають додатком до сучасного виховання; вона входить у реєстр обов'язкових речей, зовсім необхідних для життєвих аматань.

Перебільшують усі. Перебільшують все — від числа щорічно проданих роверів до числа щорічно навісних на християнство поган (які стають на цей шлях в надії на спасення душі і грошей). На перебільшенню будується наша

торгівля, наше мистецтво та література, наше громадське життя і навіть наше політичне життя. У шкільних роках ми перебільшуємо наші бійки і наші справи і борги наших батьків. Як дорослі люди ми перебільшуємо наші видатки. Ми перебільшуємо наші чесноти, навіть наші хиби і будучи в дійсності дуже несправними і покірними, адемо а себе надзвичайно сміливих, просто розбишак а широкої дороги.

Ми вже так низько скотилися, що тепер не тільки перебільшуємо, але намагаємося відповісти жити, втілюючи нашу брехню в життя. Ми це називаємо „шанувати опінію“ — скільки гіркого а ця іронія і який це владий термін, щоб окреслити наше хаотичне безглузддя!

Коли ми маємо сто фунтів річного прибутку, ми кажемо, що маємо дістаті. Можливо, що наша шафа порожня і під плитою не маємо чим розплатити, але ми щасливі, що „світ“ (шестеро знайомих і довірливий сусід) дає нам віру, що ми розпоряджаємо щорічно стоп'ятьдесять фунтів. А, коли ми маємо п'ятсот фунтів, ми кажемо, що маємо тисячі і всемогутній коханий нами „світ“ (на цей уже раз не шість, а шістьнадцять знайомих, а з них двоє, що їздять власним авто) годе вірити, що ми річно видаємо не менше сімсот фунтів, чи принаймні вважати в борги, щоб дійти до цієї цифри. Проте різниця і пекар, які а приваду цього мали бачачки а нашою покірною, краще ніж вони поінформовані.

Зчасом, навчившись такої штуки, ми ми розправляємо всі вітрила і розтираємо гроші, немов індійські набоби, або адамо, що розтираємо. Бо тепер ми вже адемо хуарити і навіть бажане уявою — ухваленіми грішми. І який старий „світ“ — хай його благославить Святий — як свою рідну дитину (до чого без надмірності сумніви — має незаперечною подібність а деталі!) — світ дивиться, паскає а сниться а нашої брехні, але підтримує обдурювання і мов довбає очі при агадці про той удар, що разиває чи ліаніше, але повинні нам знати такій як у Тора, молот правди.

І все бенкетує, немов на світ вірши, поки не благославить на світ сирій раво.

Правда і факти, мої друзі, перестали бути Вови несучасні, ними злібі жити лише врані а вульгарні люди. Ми все тепер порозуміли а Пошо нам дійсність? — нам давай уявити а прихизрство ставимось до сирібібі гірше а земля і будемо наше життя та наші владі палати в такій чарівній а вгляді владі країні тіней і химер. Ми особисто, що маємо а проникнемося по той бік всемогутній а в такому замку не бачимо нікої краси а студена і вохка мряка та в додаток всемогутній від нас цілий час побоювання, що ось ось хмарка розлізеться а ми спаднемо на тверду землю і нам без сумніву буде боля.

Дані Бей.

Сторінка без політики.

В ювілейній році найстаршої установи.

Рік 1938 — це ювілейний рік, 70-ліття найстаршої і найбільш для українського народу заслуженої установи, яка за 70 років своєї діяльності відродила нарід — і показала основи під усебічний його розвиток. Ця установа — це „Просвіта“. Знаємо, що її праця від самого початку обіймала всі ділянки національного життя, отже не тільки культурно-освітню і виховну діяльність, в якій працює досі, але й господарську. Цілком ясно, що кладучи основи під господарський розвиток нації, та установа, Мати всіх інших національних установ, не поминула м. і. теж справи ощадної поведінки з матеріальним добробомом, бо вже тому 70 років було всім приятелям різного народу ясно, що ощадність є не тільки кончею основою здорової національної господарки, але й матерію багатьох інших чеснот і прикмет, необхідних для кожного зразкового громадянина зокрема і для нації взагалі. Наявним доказом, що „Просвіта“ вважала і вва-

жає досі ощадність за одну з головних громадянських і національних чеснот, були ті перші щадливі каси, які вона засновувала при своїх читальнях, крім крамниць, шпихарів, досвідних піл та ін., про яких розвиток дбала не тільки живим словом через своїх інструкторів, але і своїми виданнями. То слід пригадати при кінці Ювілейного Року „Просвіти“, що коли той все-народній ювілей ушануємо найкраще ділом, а саме — здійснюванням високих гасел „Просвіти“ на всіх ділянках національного життя, то між тими гаслами не забуваймо теж гасла ощадності, що є найрізнішою поєстстрою праці. Рациональна ощадність усього нашого добра, зокрема шадження гроша в різних фінансових установах — це одна з найпевніших основ збільшення національного добробуту та сили взагалі. Це теж як одна з високих ідей та інтенцій „Просвіти“ повинно стати відтепер обов'язком кожного свідомого громадянина! (Ю.)

Всіх, що досі не одержали нашої ощадності, одинокі, просимо відібрати її у

ПРОМ-БАНКУ

Львів, ул. Гродзіцьких 1. I.

Тел. 292-15 і 200-15.

або у наших восьми відділах (Борислав, Перемишль, Самбір, Сокаль, Станіславів, Стрий, Тернопіль).

Бідні Рокфелери.

Як ми вже писали, виявилось, що Рокфелер не такий багатий, як усі думали. Кілька мільйонів доларів чи щось трохи більше — це маринка для промисловця з такою славою!

Не всі знають, що дочка Рокфелера, померла п'ять чи шість літ тому майже в нужді. Останні роки жила вона у драгвинській гостиниці і там не все точно платила чином. Між нею та батьком і братом прийшло було до якогось непорозуміння; вони виреклися її, а вона горда, не звернулася до них ні разу за поміччю. Так вона прожила до старості, заявляючи насмішливо, що „до мільйона Рокфелера не хоче мати ніякого відношення“.

Живе теж у Нью-Йорку і друга міс Рокфелер, яка справді на має нічого спільного зі славним Джексоном Рокфелером. Вона називається Емма Рокфелер і вона зовсім не бідна. Як кажуть, вона має середні майно, в кожному

разі не працює, не служить, не шие, лиш живе з відсотків від капіталу.

Але... приймим, що вона приїждить до якогось міста. Заїждить до гостиниці. На другий день до неї приходить директор тамашного захисту для саїних, або представник товариства охорони молодих дівчат і каже:

— Ми розуміємо... розуміємо... Інкогніто... Вибачте за наїривність... Ніхто не буде від нас знати. Але якась мала тисячка доларів... для міс Рокфелер, це такі гроші, що...

У крамничі міс Рокфелер мусить платити потрібні ціни. В театрі — найдорожча люба. Про те, щоб вечором пройтися самій вулицею, годі й думати: адже гангстери переконані, що в торбичці міс Рокфелер повинен бути в найгіршому випадку мільон.

Справді важкий тигар мати таке прізвисько!

Чиею власністю є наполеонські кораблі.

Перед 140 роками в Абухер недалеко Олександрії англійський адмірал Нельсон розбив майже до тла наполеонську флоту і багато кораблів затопив.

Такий був „початок кінця“ наполеонівської виправи до Пірміїде де Великий Корсиканець хотів завдати англійській силі удар в її пляху до Індії. Крім кількох інших французьких кораблів, англійці затопили там теж фрегат „Оріант“. Тепер по 140 роках від поразки під Абухер одно з французьких наукових товариств вивелося за добування останків затопленої фрегати. Тою справою цікавляться для корабельної підтримки: французьке й італій-

ське, бо вони сподіються, що на добутті останків затопленої фрегати з моря добре зароблять.

Та тепер виринув спір чиею власністю є останки затопленої в історичній бою корабля. Претенсії до нього мають французи та єгипетський вчені. Єгипетський уряд спирається у своїх домаганнях не лиш на державних законах, але й на законах корану та знає, що все, що знаходиться на терені Єгипту, мусить в Єгипті залишитися. Як вирішати той спір, важко сказати, в кожному разі історики вдоволені, що небагом зможуть оглядати історичну фрегатку.

Пригода Чапліна.

У прибутті доброго гумору Чаплін оповів свою пригоду.

Трапилося це ще на самому початку кар'єри Чапліна, коли ним були вже захоплені авенюїсти, але не мав він ще палат у Голлівуді та світової слави.

Чаплін Іван підземною авенюїсткою Нью-Йорку. Коли він виходив із підземелля та сичував рукою до кишені, аналішов там прегарний золотий годинник. Яким чином годинник попав до його кишені, він сам не знав. Чаплін віддав годинник поліційтові. На другий день він дістав такий лист:

„Ви мене не знаєте, однак я вас знаю і високо ціную ваш талант. Вчора у вагоні метро я рішив зробити вам дарунок. Годинник нашого сусіда зміна опинився авенюїсткою мені у вашій ки-

шені. Здоровою вас ширю, професійний злодій Х“.

Проминув рік. Згідно з американським законом, годинник, за яким ніхто не зголосився, перейшов на власність фільмового актора. Чаплін про те написав, підкреслюючи чесність актора та його популярність серед широких мас. На другий день Чаплін дістав знову листа:

„Шановний добродію! Жертва — це я. Годинник украли з мене. Однак тому, що я теж зачисляю себе до наших великих авенюїстів, прошу прийняти той годинник від мене вдарі. При тому посилаю вам ще міцний золотий ланцюжок, щоб вам не трапилося така пригода, як мені.“

Авто за 3 650 обідів.

Англійські часописи повідомляють про оригінальну торговельну умову, що її заключили між собою: власник великого лондонського ресторану та один мешканець Лондону. Одного дня перед одним із добрих лондонських ресторанів задержалося авто, його гість вступив на обід до ресторану. По обіді власник ресторану почав розмову з гостем. Ресторанник незвичайно подобалося авто. Гостеві зновуж припав до смаку обід, що він його перед хвилиною зів. Підчас розмови виявилось, що гість має ще друге авто і погодився продати своє авто. Та з торгом вийшла труднощі, бо ресторанник хотів платити в дуже багатьох ратах. Раптом автомобіліст запропонував продавати авто за 3.650 обідів, на що ресторанник відразу поспішно погодився. Таким чином власник ресторану купив авто й найменше може у світі рати. Зате автомобіліст має задоволення добріми смачними обідами в одні з найкращих ресторанів на 10 літ.

Жахливе самогубство.

Перед кількома днями в югославській місцевості Зеряв трапилось жахливе подія. У тамашній копальні олова працював як машиніст 42-літній Іван Брісник, якого стріляло з його року велике нещастя, а саме до кількох тижнів померла йому жінка та шестеро дітей. Зовсім самотній машиніст почувався з кожним днем гірше. Бувало, що підчас перерви у праці він сідав у копальні разом із товаришами та з плачем оповідав їм про своє нещастя. В останніх днях він попав у задуму і навіть не міг повідати уже на запити, яких наче не чує.

Одного дня, коли він вийшов із копальні, вложив собі в уста динамітовий набій і підпалив його. Сила вибуху була така жахлива, що навіть шопи, під якою стояв нещасний самогубник, вилетіла в повітря.

ЗА 15 ГОДИН З НЬО ЙОРКУ ДО РИМУ.

Відомий американський конструктор — інженер Сікорський заявив представникові часопису „Попольо д'Італія“, що в 1939 р. або найпізніше в 1940 р. буде завведена правильна пасажирська авіаційна лінійка комунікація через Атлантику.

Сікорський заявив теж, що літаки його конструкторії зможуть перевозити по 100 пасажирів у вибаганих кабінах літаків. Вибачність літаків не буде менша ніж на найкращих авіаційних кораблях.

Дорогу з Нью-Йорку до Риму можна буде переїхати за 15—20 годин.

ГУЧНОМОВЕЦЬ, ЩО ЙОГО ЧУТИ НА 48 КМ.

У Марселі випробували недавно гучномовець, який має засяг 40 км.

Того роду гучномовці сконструювали в Америці, однак ніхто з американських гучномовців не мав такого великого засягу. Коли новим небувалим гучномовцем відуть дальні досліди, його вживуть імовірно до авіаційної протилетунської оборони. Бо сила голосу нестачає, щоб заваляувати населення найбільшого міста та найближчих околиць.

АПТИКА, ЯК МУЗЕЙ.

Недавно відкрили в Берліні велику антику, однак тієї антики не віддають до музею та не виставляють, але вона буде своєрідним музеєм та відкритою для всіх тих, що схочуть її відвідати. І познайомитися з фармацевтичними знахідками і промислом не лиш самої Німеччини, але й всього світу. В тому музею змальований розвиток лікарського знання з хомод століть. У просторі салі міснитися хеміко-фармацевтичні роботи із різними технічними улагодженнями. На стінах кількох сал висять портрети визначних лікарів, які своїми винаходами принесли велику користь людству.

РАДІО СЕЛЕКТОН

відгуки дня.

В погідний день.

(О. КАН. ДАМ'ЯНОВІ ЛОПАТИНСЬКОМУ.)

незрівняні українські приймачі
Львів, Сикстуська 43, Тел. 254-22.

ПІДЧАС АНГІЛЬО-ФРАНЦУСЬКИХ НАРАД У ПАРИЖІ ПОРУШЕНО СПРАВУ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Під час недавнього побуту прем. Чемберлена і мін. Галіфакса у їхніх розмовах з прем. Даладі і мін. Бонне порушено справу Карпатської України, яка була одною з головних тем нарад. З британськими міністрами приїхав до Парижа британський експерт для справ Східної Європи, добре обаяний з положенням Карпатської України.

КАРПАТСЬКА УКРАЇНА ПРЕДМЕТОМ ІНТЕРПЕЛЯЦІЇ У БРИТАНСЬКІЙ ПАЛАТІ ГРОМАД.

Посли сер Гаррі та Гендерсон внесли у палату громад 4 інтерпеляції у справі гарантії кордонів Карпатської України та подія на пограниччі цієї держави. Міністр закордонних справ дає відповідь.

ВІЦЕПРЕМ'ЄРИ ЧЕХОСЛОВАЧЧИН.

Віцепрем'єрами Чехо-Словаччини стали: міністр війни ген. Сирон та міністр без теки Сіпор. У трьох федеральних міністерствах будуть віцепрем'єри словацької народності.

БРЮССЕЛЯ ЗІРВАЛА ДИПЛОМАТИЧНІ ВЗАЄМИНИ З БАРСЕЛЬОНОЮ.

Барсельонський уряд відкликав у п'ятницю свого посла в Брюсселі, який виїхав негайно, не відвідавши навіть короля ані міністра закорд. справ, як це прийнято в дипломатичному світі. Після засідання ради міністрів бельгійський прем'єр заявив, що він негайно відкличе з Барселоны бельг. шарже д'афер і консула. Відклик. пос. посла в Барселоні є мабуть реакцією на те, що Бельгія має намір відкрити торговельні містечка в Бургосі.

ІТАЛІЯ ПРИСТУПИЛА ДО МОРСЬКОГО ДОГОВОРУ З 1936 Р.

В п'ятницю перед полуднем амб. Грассі підписав у лондонському міністерстві закорд. справ протокол, на основі якого Італія приступила до морського договору з 1936 р. Рівночасно він підписав ноту, якою брит. уряд зобов'язується не будувати більших панцирників аж до 40.000 тон, коли інші європ. держави не перейдуть цієї межі.

КРИЗА ФІНЛЯНДСЬКОГО УРЯДУ.

Найвищий суд Фінляндії скасував заборону діяльності „патріотичного національного руху“ у Фінляндії. З огляду на те міністр внутр. справ Кокконен подався до димісії; можливо, що уступить цілий уряд.

НАЦІОНАЛ-СОЦІАЛІСТИЧНА МАНІФЕСТАЦІЯ В БУДАПЕШТІ.

Будапештська поліція повідомляє урядово, що в четвер ввечері на вулицях зібралася велика юрба, підіймаючи націонал-соціалістичні плакати та руйнуючи чимало крамниць. Поліція розігнала юрбу, притримуючи 810 осіб.

У РУМУНІЙ ВЖЕ СПОКІЙНО.

У цілій Румунії спокійно. Поліція і жандармерія виконують найновіші постанови про збереження ладу. В університеті у Кіушіві знову почалися ви-

уже п'ятнадцять років помагаю сходяжувати дерев'яні сходи камені „Просвіти“. Майже щодня, а рідко коли тільки два рази: гет і назад... І майже щодня стрічаюся в „Ділі“ з високим священником, директором нашого видавництва. Я застав його вже на цьому становищі, а найстарші співробітники заставили його вже в „Ділі“. Бо він ходяча історія найстаршого нашого щоденника, від часів, як щоденник був ще тижневиком, а сивооголовий директор молоденьким гімназійним учнем.

Щодня стрічаю його, щодня стрічають його мої товариші і щодня дає нам нагоду до подиву. Не тільки тому, що срібний сніг на голові не пригнітує його високої постаті, не пригнітує чистого голосу, не загасив блиску в очі, але тому, що духова не дався зубою часу, хоч той зуб у наших обставинах багато гостріший, як денсбуди на світі.

Скільки в нас (і ближче і даліше!) молодих старців, що маючи чверть століття на своїх плечах, виглядає, що диваються щонайменше три четверті! Виглядає — не а їх вигляду, бо хлопці як снімаки, а їх поведінки і а їхніх поглядів на світ, а якої сторони його не брати. Почнеш із ними дискусію — їхні слова заносить архівами запарожених фасцикулів, скажеш дотеп — махають рукою, мовляв до чого

КРЕМ
магістра
В. ПАЗДЕРСЬКОГО
успіває развільно
Воскресіння
Олександр Т. О.

Крем Halina № 2
(платовий)
плыве цери,
хорошить перед
зморщинами
і їх усуває.

така балака, люблять тільки рівні дороги і середину шляху, лагідне сонце і тиху розмову. Скаже хтось: обставини. Ні! Такі люди родилися і будуть родитися в нас серед різних обставин, бо в нас — ніде правди діти — є попиту на таких.

Який же інакший, який багато молодший від них наш сивий директор! Щодня приносить нам не тільки здоровий погляд на ту, чи іншу справу, але й добрий, сонячний дотеп, що на хвилину розяснює сірину редакційного будня.

Нині минає пів століття, як той сивий директор став першим раз на службу Богу, а багато більше, ніж пів століття, як став на службу Нації. І одну і другу службу сповняв чесно, широко і з успіхом. На доказ першої — зайдіть у Волоську Церкву, на доказ другої — гляньте на рік видання „Діла“.

В п'ятдесятліття премії стискатиме Ювілей голови вірних. Такий у нас звичай і обряд. Добре було б, щоб якнайбільше українців міста Львова (не зашкодить і провінція!) піддалося цьому обряду. Ювілей має щасливу руку і дай Боже, щоб ще довго-довго її мав.

Галактіон Чіпка.

Перевоз: МЕБЛІВ, ТОВАРІВ,

МІЖМІСЛОВИ ТРАНСПОРТИ СА-
МОХОДАМИ, магазинування, ін-
касо. Фахова обслуга, МЕБЛІВ
ВОЗИ. 2103 1-8

Спеціалізовано-перевозова кооператива

ГАРМА

Львів, Потоцького 11 а. Телеф.: 111-21.

Нерви зі сталі.

признався би в такерішніх часах, коли нервовою системою в розладі, а безсонність не дозволяла зам'янути — пам'ятайте за згада магістра Вольського а озор. енаком „Пасіверова“, що містять у собі Пасіверову (Цят Муха Христова) — розширю, що етикологія. Вони змо- дить розладу нервової системи: нервовою системою, бо і

памороки, почування неусухою та приводить покривний природний сон до спротивляти зупини. Можна дістати у всіх аптеках і дрогеріях. Вирібни: Mariotter E. Вольський, Варшава, Злата 14, власний відділ у Львові.

Обнижка комірною до 1. квітня 1940 року.

До союму уряд надіслав законопроект про продовження обнижки комірною до 1. квітня 1940 р. Згідно з цим законопроектом обнижка комірною буде продовжена на час від 1. січня 1939 р. до 31. березня 1940 р. Від 1. квітня 1940 р.

підвищення комірною буде зростати 2 і пів проц. що три місяці аж доки комірне не досягне повної висоти основного або договірною комірною

ДИМІСІЯ ЛИТОВСЬКОГО МІНІСТРА ЗАКОРД. СПРАВ.

Як подає ІІАТ, литовський міністр закорд. справ Лозарайтис уступив.

НОВИНКИ.

— Повідомляємо звичайно, що з днем 25. ц. м. переносимо Косметичний Кабінет „DISTINCTION“ на вулицю Сикстуську ч. 14, I пов. Поширений і вивішуваний кабінет з останніми засагами техніки і знання дорівнює ані тепер європейським заведенням. — Управа. 5—10

— Українські авіації із закордонних радіо-них станцій слухайте тільки на радіоприймачах ф-ми „Е-ком“, Львів, вул. Сикстуська ч. 29, тел. 203-30.

— Книжка про Закарпаття. На днях появилася накладом видавничої кооперативи „Дружина“ книжка про Карпатську Україну п. н. „Срібна Земля“. Є це нарис історії Закарпаття з мапою від найдавніших часів аж до останніх подій включно. Автором праці д-р Василь Пачовський, що довголітньою працею на Срібній Землі поклав великі заслуги при поширенні національної свідомості українців. Ціна книжки 1.— зод. (платива згоди), а поштовою пересилкою 1.25 зод. Хто бере бодай 10 прим. і присилає наперед гроші, платити по 80 сот. і не оплачує порта. Ця книжка повинна знайти в кожній українській хаті як установа. Адреса видавництва „ДРУЖИНА“ — Львів, пошт. скринька 323. (Гроші слати тільки склавцями ГКО „Дружина“, Львів, ч. 507.977).

— В зимі їмо більше м'яса. Тому необхідно придбати кожній господині „Мислив", куховарську книжку О. Ліщинської. Вона дає знаменитий перебіг усіх м'ясних страв із волового, телячого і свинячого м'яса. 195 приписів коштує 70 сот.

— Малир Євген Войтович, студ. V. р. Богословської Академії приймає замовлення з обсягу церковного малярства, образи до іконо-стасів, запрестольні і інші до артистичного опрацювання, на адр. Львів, Рутівського 22/III.

— Криваві повстання в Україні, бунт проти ко-муні, героїство, зрада, самозабуття і посвяти. Сотні безіменних героїв, цілу фантазію немо-вірних а проте правдивих пригод знайдете у документальних спогадах полк. Гальчевського (Орла), що вийдуть незабаром революційною книжкою з передмовою Романа Гучувановича. Перший том вже друкується.

— Дати кожній українській родині здоро-вий власний дім з городом і садом це гасло кооперативного Міщанського Союзу Кредито-вого у Львові, вул. Руська ч. 3. тел. 215—16. П. К. О. 510-676. Жадайте інформативного листка.

— Християнство на Україні до 1 за Володи-мира Великого. В неділю 4. ц. м. відбудеться в салі „Української Бесіди“ при вул. Рутів-ського ч. 22 а год. 6. веч. черговий виступ з циклу Академічних Вечорів проф. д-ра Мико-ли Чубатого п. н. „Християнство на Україні до 1 за Володимира Великого“.

— Концерт світової сади співацьки Тоті далі Монте а Лі Скалі у Мілліно та Людіжя. Монта-санти 1-го бабритона Лі Скалі відбудеться у Львові 6. ц. м. у салі польського Музичного Т-ва.

— Виступ проф. І. Зілинського а Перемішлі. На запрошення „Учительської Громади“ а Т-ва ім. П. Могилі відбудеться а Перемішлі а середу 7. грудня а год. 18 а салі „Української Бесіди“ а-клад д-ра І. Зілинського, професора краківсь-кого університету, п. н. „Українська літературна мова та народні говори“.

— Загострення при нострифікації закордон-них дипломів. На основі розпорядку міністер-ства освіти анідалові ради високих шкіл а Поль-щі видали загострення у справі іспитів для тих, які нострифікують свої дипломи а закордон-

Несподіванка.

Юрко і Маруся були дібраним подружжям, яке дійсно любилося. Хоча він мав посаду тільки скромного урядовця, невеличкі засоби до-зволити собі на ніжки, найменші приємності, які переходили б межу необхідного домашнього бюджету.

Тільки одну журбу мав Юрко; зближався св. Миколай, а він не мав змоги хочаб найменшого дарунку жертвувати своїй жінці. А хіба по ціло-річних ошадностях належить ця дрібна несподіванка його коханій жінці. Теж і Маруся зда-на мріяла про модну торбинку, яку так часто оглядала разом зі своїм чоловіком крізь шиб-у вистави. Нанебодолі св. Миколая Юрко поці-дував свою жінку і отверто зі сумом признав-ся їй, що його притноблює, а теж оправдував своє безсилля, щоб сповнитися її мрії. В тій самій хви-лині заприїмив, як мала ручка Марусі поман-друвала до його кишені, та вложила там якусь річ. Юрко зворушився. По хвилині розвинув опакування дрібної коробки. Була там гарна, срібна парфюмниця.

— То св. Миколай привів Тобі, найдорож-чий! — прошептала Маруся.

— Яким-же це чудом? Звідкіля Ти це взя-ла, кохана?!

них університетів і політехнік. Отже кандидат, який нострифікує свої дипломи, мусить скласти всі іспити і написати наукову працю, якщо хоче досягнути ступень доктора. Дотепер деякі високі школи в Польщі звільняли нострифіканти від деяких іспитів, зложених за кордоном.

— Це буть шибі у крамниціх „Маслосоюзу“. Трьох молодих хлопчиків збило у вівторок 29 листопада ц. р. в год. 6.30 вечором велику ви-ставову шибі у крамниці „Маслосоюзу“ при вул. Кентшинського. Невідомі напасники зни-щили вночі вивіску молочного бару „Масло-союзу“ при вул. Сапінги. В обох випадках на-пасники втікли.

Д-р Михайло Дубовий

вродився у шкільних і вимірних недугах та лікарській косметичці

У ЛЬВОВІ — ВУЛ. КОСТЮШКА Ч. 4.

(Сепаратковий медальон).

— Вбивство священика під Перемишлем. Уночі 1. ц. м. невідомі бандити дісталися до хати селянина Палиса у Крамарівці. Бандити стероризували родину Палиса і почали грабува-ти. На крик бандитів збудилася служниця кс. Фуса, який був раніше парохом у Крамарівці. Служниця вийшла до сней і тоді один з банди-тів ударив її сокирою по голові. Одноразово другий бандит побіг до помешкання кс. Фуса і по довгій боротьбі з ним убив його. Бандити ограбили помешкання священика і забрали йому 140 зол. та різні річі. Важко ранену служницю відвезли до шпиталю в Перемишлі, де вона бореться зі смертю. Поліція шукає за бандитами.

— Львівська хроніка. В п'ятницю 2. ц. м. скін-чив самогубством 19-літній кафларський уче-ник Тома Конопальський (вул. Флешара ч. 5). Зі замишеного анта виходить, що не хотів бути тигарем для родини. — У крамниці В. Лябінера при вул. Сикстуській, Андрій Гаушко і Пеантін Дуда з Бірчі пов. Рудки, намагалися потягнути два свєтери. Поліція арештувала обох і знай-шла при них ще сім крадених сорочок.

Ударом криві до мозку, легень і серця могла ду-же часто і скоро запобігти надзвичайній природній гіршій волі Францішка Йосифа. Сикстабте В. лікар.

3 театру.

Український Театр ім. Котляревського: „КИРКА З ЛЬОЛЕО“ („Львівська спокусниця“), роман-тична комедія на 5 дій Юрія Косача. Музична ілюстрація Нестора Никанківського.

Цю комедію відзначили першою премією на окремому драматичному конкурсі Т-ва письменників і журналістів у Львові і передали на-шому найкращому театрові до вистави, щоб на неї поганити. Шкода, що Раді Т-ва не запро-сила управа театру, щоб показати їй свою пра-цю та аусиала.

Ю. Косач живучи в незвичайно скрутих умовах напевне більше думав про нагороду, ніж про сам твір. Свою комедію він мусів написати одним присидом і сумніваємося, чи у настрою комедієписця. Спроба дати рідну комедію з давнини Львова смілива, але нелегка. Автор за-попичив її схему з французьких комедій XVIII віку та з італійської комедії дель арте. Старий

— Зовсім звичайно. Купила в крамниці...
— Та-ж Ти не мала на це грошей! Ти ді-ставала від мене тільки конечні гроші на утри-мання.

— Юрку, Ти зовсім забуваєш, що в скар-бонки і книжечки М. К. К. О. Від шістьох мі-сяців відкладала я з цих грошей, які діставала я від Тебе, по кілька сотиків до ошадностевої скарбонки. Саме з цих грошей повстало 25 зо-лотих. Як бачиш, нема нічого в цім дивного, ні ніякого чудя!

— Справді Ти мене засоромила і я мущу а докором вдаритися в груди. Колиб я був ро-бив те саме, що Ти і відмовляла собі принай-менше що якийсь час папіроски або їзди трам-ваєм, а заощаджені гроші зложив на книжечку Кошунальної Каси Ошадности Міста Львова при вул. Валовій 7—9, вінні я не мусів би соромитися, ні журитися св. Миколошем, Ялишкою. Тобі, тільки Тобі завдячую не лише цю милу несподіванку, але теж і корисну науку на май-бутнє, бо вже від тепер хочаб найменший гріш буду кидати до скарбонки...

— Будемо кидати гроші разом, обоє! — а любовно сказала пані Маруся. Це саме та скар-бонка, яку я дістала даром у М. К. К. О. А про торбинку для мене не журися, бо невдовзі буде знову повна скарбонка грошей, а тоді і моя мрія стане дійсністю.

— О —

львівський мішанин скупендрия і глнтай Баль-тазар Грабовський задурюється у молодій кра-суні Настусі. Це Моалерівський „Скупар“ чи точніше Фредрік Латка з „Дожилося“. Його становище всезадного тирана, що використо-вує бідних і саджає їх за довги до вязниці зв'язане з другим мотивом пєси: змови та бунту львівських шляхетних громадян.

Автор пробував збагатити свою фарсу чимось поважнішим і переплів її сценами з вели-ким патосом, часом патріотичним. Замість пе-редати мішанський побут Львова з 1669 р. як-имсь характеристичними подробицями того ча-су, він задовольнявся архаїзацією мови зали-шивши всю дію у рамках чужинної фарси. Слу-хачеві дуже тяжко стежити за стилістичними ви-хиласями, які мають заступати дотепи. Коли актор каже „Меркурій опікує меркантилі“, тоді 99 відсотків слухачів не чує навіть змісту цих слів. Єдиний виражений дотеп на який зала за-реагувала — анахронізм: „Я такий удохове-ний, що спожити мною матерія перетворює-ється в газ“ — термін „газ“ прийшов шойно 200 років пізніше.

Зовсім не так уявляємо собі львівських мі-шан XVII віку, починаючи від сцени з мишею (потім іще раз повтореної). Старі нервові чу-даси можуть не любити мишей чи павуків, але кремезні парубки і капітан львівської залози а шаблєюкою напевне не втікали перед мишею у часах, коли ще шурі мусіли сповигатися по складах з усімким добром. Не віримо ні на хви-лину, щоб молодий бувалый купець зустрівшись з молодію дивчиною десь на Замку вночі заму-чував її величезними патріотичними промова-ми і щоб вона відповідала йому такими самими зразками красномовства. Автор при такій на-годі дозволяє собі на поважні символічні кар-тини з нашого минулого — забуваючи, що по-руч на лавці заснула комічна пара.

Оті патріотично-символічні картини прегар-но виведені нашим театром викликували оплес-ки на сцї зовсім незалежно від ходу цілої дії; якби артисти були вийшли перед завісу і заде-

Подяка.

Сердешну подяку складаю Високопова-ному Панові Докторові Гиниленчені Ярослав-ні, лікареві внутрішніх недуг у Львові, за усю-шне вилікування а важкої недуги.

Мігр. Жук Володимир.

були якісь дотепні ситуації та інтрига, що да-ють ілюзію ймовірности. Чиста фантазія має та-к свої закони гумору, але коли з нього ніхто не сміється, тоді його такі напевне нема.

Ю. Косач має безперечний талант, але по-кищо тільки поетичний; як молодий поет (як на-писана 4 роки тому), він намагався наладу-жити лірикою драматичну інтригу. Вже сама бу-дова комедії на 5 дій висунула перед автором чисто технічні труднощі, з яких він ратувався ремінісценціями з Шекспірових комедій. А по-судувати глядачам такі порівняння більш як не-безпечно.

Наші артисти, режисер і малір Л. Борзен-кович ввели пєсу з таким пієтизмом і таким інте-рсом, що така вистава може захопити неодиго-автора спробувати своїх сил на сцені. Голов-ні ролі розкладені якнайкраще: В. Блаватський за-у масці, міміці, темпераменті тип справді Мо-алерівський; Л. Кривіцька чарувала повсю і словом (чому автор назвав цю постать „Кр-кою“ — невідомо; вона-ж нікого не спокуює); Б. Павдрій робив, що міг, щоб добути гумор з опасистого хвалька капітана; В. Карпик, Е. Ло-вицький та А. Яковлів забавляли публіку цок-ковими мінами та жартами, згідно зі своїми на-мірами. М. Степова вміла бути комічною стар-паніною; Г. Сочачева та І. Рубчик збирали опле-ски самою своєю появою — на жаль не мали роль. Дуже добрим був увесь ансамбль су-вого трибуналу з Л. Кемпе та А. Данилюк, І. Теллий, І. Самокішин та О. Сіпеленький дотри-мувалися до високого тону гри; не було пр-ста, що порушив би її гармонію.

Стілізовані декорації та костюми Л. Бор-зенковича міг би показати і великий столичний театр.

Нехай ті, що матиють вражіння безого-лодної критики цієї пєси не забудуть літи по-гнати на неї, бо вона виведена справді ціка-во та дбайливо і на сцї ми зустрічали неодиго-бу, що була вдоволенна культурною виставою. Сала і коридори тріщали від натовпу.

ВАЖКИ ДЛЯ ПАНІ ВОЛНИ на сцені, вистав-сукні, і шовки дешево і добре купити у фірмі РОЖА БОТВИН ул. Батішкі 1

Театри.

Великий Театр.

Наділа 4. XII. год. 8.30 год. „Дво-халка хороша“. Год. 7.30 год. „Інтрига з вохалом“ прем'єра.

Понеділок 5. XII. год. 8. веч. „Останні моменти“.

Український Театр ім. І. Котлярев-ського.

Львівський Театр Річкордностей, Нар. Ді-ї XII. год. 8. веч. „Маруся Ботвинька“.

4. XII. год. 7.45 веч. „Диво з розу по-реши“.

5. XII. год. 8. веч. для школярів ко-лоди „Орлеан“.

5. XII. год. 7.45 веч. „На розі врані“.

Вісоти вже продає Союзний Бюро на год. 8—12 і від 8—12 веч.

Український Народний Театр ім. М. Садовського.

ПЕРЕМІЩЕННЯ:

4. XII. Новозелан.

ГЛИНИНИ:

5. XII. Дав серго зокл.

Український Театр Нестора Стані-сеніора.

ВНАРАЖ:

1. XII. Подвійна бухгалтерія

1. XII. Люда на армі.

К І Н А.

АПОШО: „Філармонія“ Радомисль.

АТЛІНТИН: „Сон Шивові“.

ВАЛТИК: „Воса залозована“ „До-кат із Сок Кантент“.

ВАНДА: „Чарівники а Сала“, „Ді-Гадісат“.

ГРАЖІНА: „Догоні“ на сцї ім. М. Са-довського.

ІВРОПА: „Геній епохи“ в Лисі Со-ковича.

ЕМІР: „Одудит а Оволод“.

КАСІНО: „Добути малюшки“.

КОПЕРНИК: „Девоний амазонка“ і

Найкраща дозвуга
українська ПАСТА і підлог
виключно
з ФАБРИКИ ХЕМІЧНИХ
ВИРОБІВ

„БЛИСК“
ЛЕВИЦЬКИЙ І С-НА
Станіславів, ул. Жульєвського 3

МУЗ. „Радість життя“.
ПАНО: „Кали Най“.
ПАТНО: „Примари“.
РАД: „Моя паста це ти“ (Воп. Діжні, М. Мараді).
РІНІТО: „Паризанка“.
РІНІТО: „Малювальний парид“.
СВІТ: „Чар богемі“, „Чоловік, що жив і раб“.
СВІТОВІД: „Кохання з кайдака“, „Дума Тараса“.
СВІТОВІД: „Ніч фальшним обвинуваченням“ і ревія.
ТОН: „Вояки у Монте Карло“ „Нічий співомовної лані“.
СВІТ: „У пасті“ та ревія.
ХІМІЯ: „Соловейко“ Шерлі Темпл.

ФОТОПЛАСТИНОК:
(на Маріївська)
„Сенерінг, Баден, Веспаль“.

ФОТОПЛАСТИНОК „СВІТОВІД“:
дз. посередки ч. II дів. Ф-м Кайм і Свн
Бонг: Дюмар, Гран Басам, Лібрівія.

ЛВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 4. грудня 1938.

12.00 Салон. орк., 8.00 Радіошій дон-
на. 15.00 Для солд. Гавеска, Оглад. ринка,
16.00 Для солд. ринка народів, 8.45
Борис. дібороба, „Чому годівельники
мать докармавати кіз“ гутіраа Ол.
Карпівка, Пісні у нм. міш. хор, 11.15
См. мід. 11.45 Оркестра з пд., 11.57
См. мід. 12.00 Симф. поранок, орк., скрип-
ка, 12.05 Культурне життя Перемішля,
12.15 У світо грізика: Музика у нм.
мід. мід. тор. 14.40 Сонце мандрує, ад-
м. дів. 15.00 Слово-муд. ад., 15.25
Воло. Канта гросад, 16.15 Театр Уман
„Два промисла“ з мід. Кіріс, 17.00
См. мід. 17.30 Орк., 17.40, Юраладі хор,
Гардері коло год. 18.25 Хвиля бора
мід. 19.30 Програма на завтра, 19.55
„Літальнік під лавом“, 20.10 Спор.
мід. 20.30 Спортові вістки; політ. огляд
мід. денник, муз. тиженник, метеоро-
логія, програма на завтра, 21.20 І. Ло-
миса докармає новий інструмент муз.
„Мартин“, 21.40 Веседа гірлиця ад.,
21.50 Спор., 22.45 Родина глало Пісуд-
ка, 23.00 Ост. вістка, 23.15—23.55 Та-
миса музика (Варшава II).

Понеділок, 5. грудня 1938.

1.00 Радіошій донник, 7.15 Пісні з пд.,
4.15 Для шай: у ровоник уродни мар-
мід. 11.00 Для шай: Тайки музавілиа,
11.15 Музика з пд., 11.57 Сигнал, 12.08 По-
лузська ад., 13.00 Для купця і про-
клякшів: Викуповую промислові сві-
мід. Контроля відкриття, 13.50 Шопен,
мід. для гіталай: Польовені, мандури,
мід. 14.00 Концерт балани, 14.45 Го-
сподарські вістки, 14.50 Вірша, 14.55
Програма на завтра, 15.00 „Народження
з мід.“ ад. для молоді, 15.30 Орк.,
15.50 Полудневий денник, 16.05 Госпо-
дарські вістки, 16.20 Наукова хроніка:
Кірка, 16.35 Квартетні мініатюри,
мід. мід. 17.10 Господарський па-
ртиник, 17.30 В днів уродни Пасуд-
ка: Фелетон, пар. пісні, опів, форт.,
18.00 Вістки вістки з міста та промішай,
18.10 Із світан. історії, 18.30 Актуаль-
на гутіра, 18.50 Муз. ад.: „Шіхлом
мід. Пісудка“, орк., хор, 19.00
См. мід. 19.00 Веседа ад., 19.50 Вірша,
орк., 20.35 Веч. денник, метеоро-
логія, спорт, програма на завтра, 21.00
Рейска, приміжний ліборської опери
Гітс: Мур у перері коло год. 21.50
Пісенні денник, 22.30 Музика з пд.,
22.55 Оглад. преса, 23.00 Ост. вістка,
23.15—23.55 Симф. концерт орк., скрип-
ка (Варшава II).

Середа, 7. грудня 1938.

1.00 Радіошій донник, 7.15 Музика з
пд., 8.00 Анжиль для шай, 8.10 Добрий
мід. відомостям, 11.00 Для шай:
„Літальнік під лавом“ ад. для молоді
мід. 11.30 Жалоба Мелодика і На-
мід. Кд. солд. та в дуеті, пд., 11.57 Сиг-
нал, 12.08 Полудневий денник, 14.00
Полудневий денник з пд., 14.45 Господар-
ські вістки, 14.50 Вірша, 14.55 Програма
на завтра, 15.00 „Наш концерт“ ад.
мід. мід. (Шубертів твор), 15.30 Ор-
кестра Вірша, 16.00 Полудневий ден-
ник, 16.20 Наукова хроніка, 16.35 На-
мід. дів. ад. 16.35 Родина глало
мід. мід. в спор. форт., 17.00 Від добро-

РАДІО ЕЛЕКТРИТ
Ф-ма „СУПЕР-РАДІО“ Л В І В
висока якість — гарний стиль 5 л. «су-
сових» моделей на рік 1939 продаж радіо-
них і електротехнічних частин
Ягайлонська 16, тел. 111-74

воєних відділів до могутньої армії,
17.15 Фольклор різних народів, пд.
(Швайкарія), 18.00 Віснучі вістки з міста
та промішай, 18.05 Молодь перед мікро-
фоном: Як то було в нм. см. Миколай,
18.50 Театр Уман: „Смерть трагедія“;
„Егіфрон“ іа Ст. Ярачем, 19.20 Вечір
зальсін, 20.35 Веч. денник, метеоролог.
вістки, спорт, програма на завтра, 21.00
Оповідання про Шопена: „Ноктурні“ у
нм. Г. Штомак, 21.45 Поесія Золотого
Віку, 22.00 Спортові вістки, 22.05 „Ксавер
Прек — зітхання старого Льюка“,
гутіра, 22.15 Веседа і рити (Вівет) муз.
репортаж з пд., 23.00 Ост. вістки, 23.05
до 23.55 Г. Фор іа пд. (Варшава II).

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 4. грудня 1938.

БЕРЛІН 12.00 Оркестра, акордеоністи,
форт. дует, 18.00 Ностровська музика, 19.20
Інструмент. кабаре, ВІЛГОРОД 20.00
21.00 Нар. пісні, БЕРМОНСТЕР 19.50
Легка музика, 21.10 Камер. музика,
БРОСЕЛІЯ ФР. 21.00 22.10 23.10 „Кар-
мен“ оп. Бізета, ВІДЕНЬ 14.00 15.00 Кон-
церт балани, 15.25 Симф. концерт Херу-
біні, 19.10 Пісні, 20.10 Віденські пісень-
ки, 20.55 21.00 Пове нм. музика, ан.
симф. орк., ВЕЖА АПОЛІЯ 20.00 Спіл,
фортисим, ДАНТИШІНДВЕНДЕР 15.30
Опіл, скрипка, кларесин, оркани, 18.00
„Валдфрідом“ ком. Тома, 18.30 Фільм.
концерт, 20.40 21.00 „Літат Солейди“ оп.
Дюшиса на осн. „1001 ніч“, ДРОИТІВІ
18.20 19.00 20.00 Літотів творі, форт.,
КМІЛІН 15.30 Для дітей, 18.30 Ветовоноці
пісні, 20.10 21.00 Давні танки, серенади,
КОПЕНГАГЕН 18.00 Форт., 20.15 Концерт
(Модарт), ЛІЯГТІ 18.25 Спіл, форт., ЛІЛІ
21.00 22.00 23.00 „Гостиниця під Вілм
Конем“ оп. Бендського, МІЛІНО 17.00
18.00 Симф. концерт, МІНХЕН 15.00 Для
дітей, 19.00 Нар. музика, 20.30 21.00 „Ла-
стівка“ оп. Пушкін, РАДІО ПАРІ 18.00
19.00 21.30 22.00 Симф. концерт, 21.15 Пі-
сні, РІМ 17.00 Рокр. музика, 18.10 Танки
оп. Бароні, 21.00 Симф. концерт, ФЛІО-
РЕНЦІЯ 15.00 18.00 „Фавст“ оп. Гунода.

Понеділок, 5. грудня 1938.

БЕРЛІН 9.45, 10.00 Для дітей, 17.00
Омич. концерт Модарта, 18.00, 19.00
Рокр. музика, ВІЛГОРОД 20.00, 21.00,
(після комунікату) 22.00 Опера, БРО-
СЕЛІЯ ФЛІАМАНДІ 21.00 22.00 „Забавка
П. корольської величюста“ оп. Кеніг-
бергера, ВІДЕНЬ 18.30 Сольо на шетрі,
ГАМБУРГ 10.30 Популярна музика,
20.10, 21.00 Муз. вечір для молоді,
ДАНТИШІНДВЕНДЕР 18.00 Пісні, 18.30
Сучасна форт. музика, 20.10 21.00 Чи-
мелко-ремський концерт, 22.30 Кайтлет
г-моль Даніла, 21.20 Баритон, Форт., 22.40
Дута орк., ЛІЯГТІ 21.55 Легка музика,
ЛІЛІ 21.30 Симф. концерт, МІЛІНО
19.45, 20.30 Рокр. музика, 21.00 Дует,
21.50 Опісова музика, орк., МІНХЕН
18.20 Форт. концерт з-моль Брама, 21.20
Сучасна камер. музика, ОСЛІО 18.10
Форт., РАДІО ПАРІ 20.00 (після комуні-
кату) Орк. концерт, 21.15 Форт., РІГА
15.05 Популярна музика, 16.50 Оп. муз.,
18.05 Хоральні пісні, РІМ 17.15 Орк. му-
зика, 21.00, 22.00 „Гейша“ оп. Джотос,
СТОКГОЛЬМ 18.00 Галавська гітера,
17.05 Нар. мелодії, 20.40, 21.00 Орк. кон-
церт.

Середа, 7. грудня 1938.

БЕРЛІН 15.00 Воєнські пісні, 17.00
Кларесин, скрипка, 18.00, 19.00 Рокр.
концерт, сопран, тенор, хор, 19.45 Веч.
годі, 20.10 Нар. пісні, 20.30, 21.00 Симф.
концерт, ВІЛГОРОД 20.00 Гулор, 21.00
Нар. пісні, 22.15 Рокр. музика, БЕРМОН-
СТЕР 18.00 Для дітей, 20.45 Опереткові
пісні, БРОСЕЛІЯ ФЛІМ 18.00 Пісні
фільм. комедієв, 18.45, 19.00 Для ді-
тей, 20.00 Серія. ревіталі Р. Бенедеті,
ВІДЕНЬ 12.00 Рокр. концерт, 16.00 „Ка-
меліоніска“ ас. похвалу, 18.20
Асир. пісні, 19.50 Симфонія п-лур Мо-
царта, 20.45, 21.00 Варіація і фута на
тему Гіллора-Регена, 22.30 Орк. мініатюра,
ДАНТИШІНДВЕНДЕР 18.15 Дітотів
пісні, 18.20 Пісні, 19.15 Сольо на трітотів-
мід. 20.00 Сп. Асир. ДРОИТІВІ 19.40
Спіл, 21.15, 22.25, 23.00 Симф. концерт,
КОПЕНГАГЕН 20.00, 21.00 Симф. кон-
церт, 22.30 Фр. пісні, 18. стодітка ЛІЯГТІ-
ПІГ 16.00 Концерт орк., барит, МІЛІНО
17.15 Форт., 20.30 Рокр. музика, 21.00 Ко-
меліа, 21.30, 22.00 Рокр. концерт, МІН-
ХЕН 18.30 Концерт солістів: сопран,
мід. форт., РАДІО ПАРІ 18.05 Орк.,
19.15 Пісні, 21.30 Форт. ревіталі Лейт
Гуно, РІГА 15.35 Серенада, 17.30, 18.00
Оп. музика, РІМ 17.15 Така музика,
21.00 22.00 Мелодієв творі, ревіталі рокр.
музика, СТОКГОЛЬМ 18.00 Давні тан-
ки, музика, 15.40 Пісенник, 17.05 Легка муз.

20.00 Симф. концерт, 21.45 Пісні, ФЛІО-
РЕНЦІЯ 19.00 Рокр. музика, 20.30, 21.00,
22.00 „Примароза“ оп. Шетріа.

БІРЖА

Львів, 3. грудня 1938

ГРОШІ.

Купно-продаж: Бельги бельг. 90—78
89.35, Долари америк. 3.31.00—3.27.50, До-
лари канад. 5.26.00—5.24.00, Фальорени
гол. 290.14—288.25, Франки фр. 18.18—
13.93, Франки шв. 121.00—12.00, Фунти
анг. 25.3—24.72, Гуальдені данч. 16.25—
99.75, Корони чеськ. 10.75—10.40, Корони дук.
110.20—110.35, Корони норв. 124.70—125.95,
Корони шв. 130.34—127.10, Ліри італ.
19.60—18.60, Марки фінлянд. 11.19—10.73,
Марки нім. срібні 92.00—90.00, Тель
Лвів

Папери.

4 і піл проц. внут. 67.20—65.00 3 іл.
1 см. 83.50 серія менот. 2 см. 82.50, серія
91.50, 5. конпер. 67.00, 4 прм. дох. 42.00
4 консолід. 68.25—66.00

Амці.

Банк Польський 131.5 Цукор 35.00
Вуголь 35.00—34.15, Лізлпос 92.00—93.00
Островець 65.00, Староконичі 43.75,
Тенденція неоптистайна.

ЦНИ „МАСЛО СО.ОЗУ“

Львів, дня 3. грудня 1938

1 кг. масла десер. бальо. без оп. 3.25 аод.
1 кг. масла бочком. ад. з опак. 3.30 аод.
мод. 19—20 сот.
копа яець 1.00 аод.

Тенденція на масло та молоко
слаба, на яєць сильна

Осторога.

Переостерігаю перед есконтом або при-
манним авеслі з мой підписом від н.
д-ри Теодора Міталовського, бо таких
не викупую.

Роман Лаврук.

Оповідка.

З нагоди вінчання Ва. Емлії Острій-
ської з Ва. Льюком Яковським, лікарем
у Розкітоті, яке відбулося в Лднінм
к. Розкітоті 24. XI. 1938 р. зібрано 40 вол.
на інвалідів УА. ВІПан. Жертводавцям
сподіає шкуру подяку УКТОДІ.

2849

МЕШКАННЯ

ЗІМНАТНЕ МЕШКАННЯ з повним
комфортом у новій кампанії від 1 січня
1939 р. до вишайму. Інформації Товари-
ство „Карпати“, Рівноч. т. 38 т. тел. 238-43,
238-92.

2850 1-1

КУПНО — ПРОДАЖ

ВУГОЛЬ, кова, дрова продаж КАЛІНТИК,
Вайль 14, тел. 238-24.

2856 7—10

ПЛОЩА під будову 2-фронтонна, 123 са-
мід. на Богданівці, надається на складці,
муд. 231, Андрушків.

2813 2-2

РАДІОПРИЙМАЧІ до контакту, батарей-
ні, грамофонні, дружки, Дім Шопена,
Львів, Сикотуська 11. Ціна фабрична! У-
кравітський персонал!

2795 3-3

ШЛЯФРОКИ жіночі новітні „замчатка“
9.50, мужеські „Сибір“ 18.80—16.00, гар-
ні піжамні фланелові і трикотажні 9.50—
10.90 — 11.90 та все на змуду „Астра“,
фабрика біла, Сикотуська 2.

2299 2-3

ФАБРИКА ТУТОК, випроадження марка,
комплетно зліптована та пактажа авто-
омашіно на продаж „Діло“ під „Авто“.

2882 1-1

УВАГА! РЕШТКИ матеріалів на убран-
ня, костюми, сукаї дуже дешеві. Скадз
регітос Генрік Водяк, Ледіонія 41, І. де
верт.

19/33 6-16

ГЛІД, СПОРИШ, городищу, лікувальні
родани, чисті, сухі, купув. вонну озд-
аіотв. Офорті „Mabor“ Кірка, шк. рсаті 63

2847 1-2

ПРОДАМ новий дм. півкомфорт в горо-
ді, Оліаннікі 27 (бічна Генерала Іванко-
вича).

2844 1-1

МАШИНИ швейні: АДЛОР українсько-
польську, Корона українську, промис-
лавська, Городишків 28.

2848 1-3

FORVIL
5 FLEURS
FORVIL

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

КНИГОВОД-БІЛАНСІСТ, бул. член У. Г.
А. закладає книги, переводить контролі,
історії, аздає біліска, поладжує
справи податків галдити посади або ін-
шого спорідненого заняття зараа. Зголо-
шення до адміністрації під „Книговод“.

2808 3-3

МОЛОДА, метка служниця, якіе добре
варити, шукат мідія зараа у Львові. На-
скаві аголошення до Адміністрації „Ді-
ла“ для „Радні“.

2-2

АДВОКАТСЬКИЙ АПЛІКАНТ з 4-літ-
ньою практикою шукат пдтрона. Ласка-
ві аголошення приймає: М-р Василь Ма-
сменець у Володимирі Вол. ауд. Будзе-
мича 16.

2826 2-2

МАТРИМОНІАЛЬНІ

МУЖЧИНА, років 39 на державній поса-
ді (вища освіта) одружиться з жінкою
пристійною, великим духовим примам.
Зголошення: Кірка, пості рсатіе для
аляоника книжечки ІКО. 265.436 К.

2850 1-1

РІЖНІ

СТОЛЯРНЯ М. ФЕДИНСЬКОГО Львів,
ауд. Заводська 27. поруче по при-
стійних пінах гуцульсько-мистецькі ула-
дження власної прокції, також гали-
терію 2 інші модери гарнітури.

2882 4-12

ГОДИННИКИ і біжутерію найкращіше
ше надравити українська фірма П. Кар-
півич у Львові ауд. Домініканська т. 7.

1930 3-3

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ, гумові, че-
ревні, ниркові, проти узування мідії за
гарантією виконує відомо УНР. ОРТОПЕ-
ДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА

Львів, ауд. Вірменська ч. 15. 2741 5-1

УКРАЇНСЬКА ПРАЛЬНЯ І ФАРБАРНЯ
докармає П. Т. Кіринтін, що в цілому
авомі обмивала піли на 50% на велику
роботу, прання комірничка 10 сот. Марія
Пропаніва, Вірменська 14.

2309 3-10

СКУПОВУЄМО ШКІРИ сері всілякі: з ла-
ліа, аріаміа, шкорт, диліа, кун, сіа, те-
лит, худіа — всілякі вони з іл. Плат-
тимо наліанні пілі. Гарбу-
мо — фарбусмо — Преп-
рації мислїських тро-
фея. Футрані виправ-
лені шкіри арамі, зо-
хорд великі постача-
ють. Гурт — деталіа

Початкові пісенні — мідія.

Polska Cepielia Skór i Futra Sp. z o.o.

Poznań, ul. M. Focha 27—31

2848 1-3

Redaktorzy: dr Iwan Śmczuk, Iwan Kedryn-Rudnycki. Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo”, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo”, Lwów. Kred. 1930
Редактори: д-р Іван Шмчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видавець: Товариство Видавн. „Діло”, Львів. З друкарні С-ки Вид. „Діло”, Львів. Львів 1930

Książka rozrywkowa
na 450 słów. Ilość słów
na 900 słów. Ilość słów